

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

PIRMĀ CIKLA (AKADĒMISKĀ BAKALAURA) STUDIJU PROGRAMMA

“Skatuves māksla”

LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJA

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperte, Dr. philol., asoc. prof., **Ilva Skulte**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperte, Mg. Art., **Evita Ašeradena**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperte, **Luīze Monta Remese**

Datums: 13.05.2026.

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	5
II.	Resursi un nodrošinājums	12
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	18
IV.	Mācībspēki	25
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	30
VI.	Novērtējums	35
VII.	Rekomendācijas	37
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	38

Informācija par ekspertiem

	Vārds	Uzvārds	Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Darba vietas nosaukums
Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Ilva</i>	<i>Skulte</i>	<i>Dr.philol.</i>	<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts	<i>Evita</i>	<i>Ašeradena</i>	<i>Mg. art.</i>	<i>Valmieras drāmas teātris</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	<i>Luīze Monta</i>	<i>Remese</i>	<i>Studējošā</i>	<i>Latvijas Studentu apvienība</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	08.04.2026.
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) 16.012026 iesniegumu Nr. 1.0-3.1/15, studiju programmas raksturojums (SPR) un tā pielikumi;</i> – <i>Augstskolu likums (AL);</i> – <i>Vides aizsardzības likums (VAL);</i> – <i>Ministru kabineta 13.06.2017 noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (MK noteikumi Nr. 322);</i> – <i>Ministru kabineta 05.12.2017 noteikumi Nr. 716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” (MK noteikumi Nr. 716);</i> – <i>Ministru kabineta 23.01.2007 noteikumi Nr. 70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” (MK noteikumi Nr. 70);</i> – <i>Ministru kabineta 16.04.2013 noteikumi Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus” (MK noteikumi Nr. 202);</i> – <i>Ministru kabineta 12.05.2014. noteikumi Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (MK noteikumi Nr. 240);</i> – <i>Centrālā Statistikas pārvalde (2025) Demogrāfija. https://stat.gov.lv/system/files/publication/2025-10/Nr_04_Demografija_2025_%2825_00%29_LV_6.pdf</i> – <i>AIP (2021) Nākotnes augstskolas 2030 Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības nacionālā koncepcija 2021. - 2030. gadam. https://www.aip.lv/files/AIP_Koncepcija_2030_%20apst_iprinata_versija_20211025.pdf</i> – <i>Intervijas novērtēšanas vizītes laikā;</i> – <i>LKA tīmekļvietne, https://www.lka.edu.lv/lv/</i>

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Latvijas Kultūras akadēmija
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Mākslas
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Deja"; 2. Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma "Mākslas"; 3. Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma "Laikmetīgās dejas māksla"; 4. Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma "Audiovizuālā māksla"; 5. Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Radošās industrijas"; 6. Otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programma "Kultūras un mākslas pārvaldība"; 7. Otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programma "Audiovizuālā un skatuves māksla"; 8. Otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programma "Kultūras mantojuma pārvaldība un komunikācija"; 9. Otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programma "Radošās industrijas un izaugsmes menedžments"; 10. Trešā cikla (akadēmiskā doktora) studiju programma "Mākslas"; 11. Trešā cikla (profesionālā doktora) studiju programma mākslās "Mākslas";
4.	Studiju programmas nosaukums (iekavās norādīt nosaukumu angļu valodā)	Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma "Skatuves māksla" (<i>Performing Art</i>)
4.1.	Studiju programmas apakšprogrammas nosaukums (ja piemērojams)	-
5.	Studiju programmas/ apakšprogrammas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43212
5.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)/ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenis	6. līmenis
6.	Studiju programmas/ apakšprogrammas īstenošanas valoda	Latviešu valoda
7.	Studiju programmas/ apakšprogrammas apjoms, ilgums,	240 KP, 4 gadi, pilna laika klātie

	īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	
8.	Uzņemšanas prasības, tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Vidējā izglītība un iestājpārbaudījums
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Latvijas Kultūras akadēmija Ludzas iela 24, Rīga, LV-1003 Dzirnavu iela 46, Rīga, LV-1010 Miera iela 58, Rīga LV -1003
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju), tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Bakalaura grāds skatuves mākslā

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze:

1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami, savstarpēji saistīti un atbilst attiecīgajam LKI/EKI līmenim. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) pirmā cikla (akadēmiskās bakalaura) studiju programmas "Skatuves māksla" izveide ir pamatota, un tā izstrādāta ciešā saskaņā ar 2022.gadā apstiprināto LKA stratēģiju 2023.-2027.gadam (skat. [LKA attīstības stratēģija-23-27.pdf](#)). Studiju programmas koncepcijas pamatā ir LKA pamatvērtības – laikmetīgums, kvalitāte un atvērtība, un tā iekļaujas LKA stratēģiskās rīcības pamatvirzienos, kas vērsti uz studiju procesa kvalitātes pilnveidi, jaunrades attīstību un saišu stiprināšanu ar kultūras un radošo industriju vidi. Šajā kontekstā svarīgs ir radošo un pētniecisko elementu savijums studiju programmas saturā (SPR, 6.-9.lpp.).

Studiju programmas "Skatuves māksla" izstrāde notikusi, reaģējot uz nozares attīstības dinamiku un tendencēm, kas noskaidrotas konsultācijās un diskusijās ar nozares ekspertiem un profesionāļiem. Lai studiju programmas izstrādes procesā tiktu iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji, tika izveidota darba grupa (rīkojums Par akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Skatuves māksla" izstrādes darba grupu 1.0-1.3/27). Tajā piedalījās teātra mākslas jomu speciālisti - LKA absolventi un daļa-darba devēji: producete, nevalstiska teātra projektu vadītāja ; dramaturģe, institucionāla valsts teātra valdes locekle; LKA absolvente, neatkarīga aktrise, institucionāla teātra dramaturģe; LKA absolvente, institucionāla valsts teātra aktrise; LKA absolvents, režisors, profesionāla pašvaldības teātra valdes loceklis; LKA absolvents, režisors, institucionāla valsts teātra valdes loceklis. Iegūts arī neitrālās ekspertes - mākslas zinātņu doktores, teātra zinātniece, dramaturģes, teātra direktora vietnieces repertuāra un mākslinieciskās stratēģijas jautājumos viedoklis, ieteikumus iestrādājot studiju programmas saturā (SPR, 31.-32.lpp.). Studentcentrētas pieejas ietvaros, aptaujāti arī studenti un ņemtas vērā viņu atziņas (SPR, 31.lpp.).

Saskaņā ar šajās konsultācijās iegūtajām atziņām studiju programmas izstrādātāji konceptualizējuši izmaiņas skatuves mākslas jomā kā pieaugošu pieprasījumu pret elastīgiem speciālistiem ar starpdisciplināru skatījumu, kuru redzējums pārsniedz vienas disciplīnas nospraustās robežas (SPR, 5.lpp.). Par šīm tendencēm mūsdienā Latvijas teātra vidē studiju programmas izveidē iesaistītie speciālisti varējuši pārliecināties arī radošajā sadarbībā ar nozīmīgākajiem Latvijas teātra nozares darba devējiem - piemēram, Latvijas Leļļu teātri, Valmieras teātri, Jauno Rīgas teātri, Nacionālo teātri, Liepājas teātri, M. Čehova Rīgas Krievu teātri, Rēzeknes teātri "Joriks", Ģertrūdes ielas teātri, teātra trupu "Kvadrifrons", teātris "Dirty Deal Teatro", Cēsu Mazo teātri u.c. iepriekš LKA realizēto ar skatuves mākslu saistīto bakalaura studiju programmas "Mākslas" apakšprogrammu "Dramatiskā teātra aktiera māksla", "Dramatiskā teātra režijas māksla" un "Drāmas un teksta studijas" ietvaros (SPR, 14.lpp.).

Studiju programmas izveide ir arī daļa no plašāka konsolidācijas procesa. Lai palielinātu konkurētspēju, LKA un Latvijas Kultūras koledža apvienojās projekta Nr. 5.2.1.1.i.0/2/24/I/CFLA/004 "Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Kultūras koledžas konsolidācija un attīstība" ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta 2023. gada 5. decembra noteikumiem Nr. 721 "Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 5.2. reformu un investīciju virziena "Augstskolu pārvaldības modeļa maiņas nodrošināšana" 5.2.1.r. reformas "Augstākās izglītības un zinātnes izcilības un pārvaldības reforma" 5.2.1.1.i. investīcijas "Pētniecības, attīstības un konsolidācijas granti" otrās kārtas "Konsolidācijas un pārvaldības izmaiņu ieviešanas granti" īstenošanas noteikumi" (SPR, 6. lpp.).

Iepriekš bakalaura studiju līmenī LKA bija nodalītas trīs studiju programmas "Mākslas" apakšprogrammas, kas saistītas ar teātra un drāmas jomu – tagad dažādās nozares – aktiermāksla, režija un dramaturģija - savienotas vienā unikālā studiju programmā. Pie tam visos līmeņos – īsā cikla, bakalaura, maģistra un doktora – skatuves mākslu studiju programmās ar fokusu tieši uz teātra mākslu un dramaturģiju var studēt vienīgi LKA.

Jaunizveidotā studiju programma pakārtota LKA studiju virziena "Mākslas" virsmērķim, kas ir nodrošināt ilgtspējīgu, pēctecīgu, starpdisciplināritātē balstītu augstāko un pēcdiploma izglītību kultūras, mākslas un radošā sektora jomā, studiju procesā integrējot mākslinieciskās pētniecības pieeju, lai absolventi organiskāk iekļautos radošo industriju vidē.

Studiju programma "Skatuves mākslas" ietver trīs specializācijas - aktiermākslu, režijas mākslu un dramaturģiju ar savstarpēji saskaņotu mērķi, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, Studiju programmas mērķis ir sagatavot akadēmiski izglītotus, patstāvīgi, radoši un inovatīvi domāt un strādāt spējīgus skatuves mākslas speciālistus - aktierus, režisorus un dramaturģus, kas ar savām teorētiskajām zināšanām un profesionālajām prasmēm būtu konkurētspējīgi profesionālajā teātra vidē Latvijā un ārvalstīs, kā arī motivēti profesionālai pilnveidei, tālākizglītībai, radošai un pētnieciskai darbībai daudzveidīgās laikmetīgās skatuves mākslas praksēs (SPR, 7. lpp.). Lai sasniegtu to, formulēti vairāki uzdevumi (SPR, 7. - 8. lpp), kas kopumā ir racionāli un skaidri, un nodrošina mērķa sasniegšanu, koncentrējoties uz 1) akadēmiskas humanitāras izglītības nodrošināšanu saskaņā ar LR Ministru kabineta "Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu"; 2) integrētu studiju procesu, pievēršoties kultūrvēsturiskajām un teorētiskajām zināšanām un analīzes iemaņām, kā arī mākslas jomas attīstības tendenču izpratnes un atbilstošo prasmju veicināšanai; 3) padziļinātām un specifiskām zināšanām specializācijās "Aktiermāksla", "Režijas māksla" un "Dramaturģija" (SPR, 10. lpp.).

Kā eksperti varēja pārliecināties vizītes laikā diskusijās ar LKA un studiju programmas vadību, kā arī pasniedzējiem, studiju programmas saturā liela uzmanība pievērsta radošā potenciāla attīstīšanai, radot inovatīvus darbus, gan pētniecisko iemaņu veicināšanā, gan komandas prasmju veicināšanai. Pie tam, lai to paveiktu, veidota tiek sadarbība ar citām augstskolām un konsultācijas notikušas arī ar teātra vides profesionāļiem. Kā liecina SPR sadaļas 1.2 un 1,4, jaunizveidotās studiju programmas ambīcijas ir sagatavot tādus speciālistus, kas pārsniedz šauras profesionālās sagatavotības robežas kā starpdisciplināra skatījuma ziņā, tā arī padziļinātas vispārējās kultūrizglītības ziņā, vienlaicīgi sniedzot mākslinieciski pētniecisku ievirzi, lai sagatavotu akadēmiskajām studijām citos studiju līmeņos (SPR, 31.lpp) (vairāk par studiju satura atbilstību šādai studiju programmas specifiskajai ievirzei sk. šī

atzinuma 3. nodaļas 1. kritērijā). Tādējādi ekspertu ieskatā ir loģiski un pamatoti, ka studiju programma tiek licencēta kā akadēmiska studiju programma.

Kopumā studiju programma atbilst Ministru kabineta noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" Latvijas izglītības kvalifikācijas (LIK) 6. līmenī noteiktajām prasībām. To pierāda studiju programmas "Skatuves māksla" rezultāti, kas formulēti skaidri un sasniedzami. Studiju programmu beidzot, absolvents:

- ir ieguvis/usi pamatzināšanas humanitārajās zinātnēs un padziļinātas zināšanas skatuves mākslā; izprot skatuves mākslas dažādu jomu un citu mākslu mijiedarbību lokālā un globālā kontekstā, apzinoties latviešu nacionālās kultūras unikalitāti; izprot vēsturisko kultūras un sociālpolitisko procesu ietekmi uz skatuves mākslas attīstību Eiropā un Latvijā;
- pārzina un izprot skatuves mākslas nozares jēdzienus un likumsakarības, spēj īstenot profesionālu un inovatīvu aktiera, režisora vai dramaturga māksliniecisko darbību skatuves mākslas jomā. Absolventa zināšanas, prasmes un kompetences izvēlētajā specializācijā "Aktiermāksla", "Režijas māksla" vai "Dramaturģija" ir padziļinātas un specializētas - atbilstošas jomas augstāko sasniegumu un to izpratnes līmenim;
- spēj patstāvīgi strukturēt savas studijas, tiecas uz akadēmisko un profesionālo pilnveidi: uzņemas atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli vai komandā, kā arī vadot citu cilvēku darbu; spēj pieņemt profesionālus lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos; spēj risināt problēmas skatuves mākslas jaunradē un izpētē, izprot profesionālo ētiku;
- spēj apzināties un izvērtēt savu māksliniecisko darbību un konceptualizēt to atbilstošā pētnieciskā diskursā; pārliecinoši, loģiski un argumentēti spēj prezentēt un aizstāvēt savus mākslinieciskās jaunrades projektus, kā arī pareizā latviešu valodā komunicēt dažādus skatuves mākslas aspektus publiskās diskusijās un pētniecībā. Spēj plānot savai akadēmiskajai specialitātei atbilstošu izglītošanas procesu formālajā un neformālajā izglītībā, izmantot piemērotas pedagoģiskās metodes;
- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt skatuves mākslas nozares informāciju un to izmantot jaunradē un tās komunikācijā. Prot izmantot un spēj kritiski izvērtēt digitālo tehnoloģiju un mākslīgā intelekta rīkus, to ētiskos un juridiskos aspektus;
- spēj izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību; izprot civilās aizsardzības pasākumu un zaļās domāšanas nozīmi kultūras nozares objektos, valsts vai pašvaldību institūcijās;
- apzinās mākslinieka kā publiskas personības nozīmi sabiedrībā: vērtībās balstītas pilsoniskās pozīcijas lomu mainīgā un krīžu skartā kultūras, politikas, ekonomikas un sociālajā vidē; profesionālo autonomiju kā konkurētspējas un veiksmīgas karjeras attīstības resursu.

Tādējādi plānotie studiju programmas rezultāti atbilst iegūstamajam bakalaura grādam skatuves mākslā un balstās studiju kursu ietvaros sasniedzamajos rezultātos, plānojot to apguvi secīgā un pārdomātā veidā (Studiju rezultātu kartējumu sk. SPR 8. pielikumā).

Studiju programmas "Skatuves māksla" izveides procesā ievērotas Augstskolu likumā, MK noteikumos Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", MK noteikumos Nr. 795 "Studiju programmas licencēšanas noteikumi" un Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras normatīvo dokumentu "Vadlīnijas studiju programmas raksturojuma izstrādei" noteiktās normas.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

LKA ir noteikta kārtība jaunu studiju programmu izstrādei, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzībai un periodiskai pārbaudei ("Studiju programmu izstrādes, grozījumu izdarīšanas un kvalitātes uzraudzības kārtība Latvijas Kultūras akadēmijā", skat.:

<https://drive.google.com/file/d/1TV9obYvEuVUN2u8wyQmooHq37QPJzt6E/view>). Tādēļ studiju programmas izveides process noritēja, formulējot idejas un veidojot realizācijas plānu, saskaņā ar konsultācijās ar nozares ekspertiem iegūtajām atziņām, lai precīzāk atbilstu darba tirgus nosacījumiem (SPR, 10.lpp.), tādējādi nodrošinot programmas veikspēju.

Analizējot augstskolas veikspēju, ņemta vērā līdzšinējā pieredze, īstenojot bakalaura studiju programmas “Mākslas” apakšprogrammas “Dramatiskā teātra aktiera māksla”, “Dramatiskā teātra režijas māksla” un “Drāmas un teksta studijas”. Tās apliecina stabilu reflektantu interesi par studijām skatuves mākslas nozarē. Vairākos gadījumos potenciālie studējošie ir gaidījuši uzņemšanu konkrētajās apakšprogrammās, kas tika organizēta periodiski. (SPR, 9.lpp.). Laika posmā no 2015. līdz 2025. gadam apakšprogrammu “Dramatiskā teātra aktiera māksla” absolvējuši 78 studējošie, bet apakšprogrammu “Dramatiskā teātra režijas māksla” – 24 studējošie. Šo apakšprogrammu studiju procesu LKA īsteno Nacionālā skatuves mākslas skola ciešā sadarbībā ar nozari, un studējošo atbirums tajās ir minimāls, kas apliecina augstu studiju procesa efektivitāti un sasaisti ar profesionālo vidi. Savukārt dramaturģijas specializāciju (“Teātra, kino un televīzijas dramaturģija” / “Drāmas un teksta studijas”) absolvējuši 22 studējošie. Šajā apakšprogrammā studējošo atbirums bijis augstāks, ko galvenokārt noteikusi nepietiekama studiju procesa integrācija ar skatuves mākslas nozares praksi. Jaunā akadēmiskā bakalaura studiju programma “Skatuves māksla” paredz visu trīs specializāciju integrētu īstenošanu, stiprinot studiju sasaisti ar profesionālo vidi un veicinot studiju procesa efektivitāti (SPR, 9.lpp.).

LKA mācībspēku saraksts un CV (SPR, 12.pielikums), kā arī diskusijas ar kolektīva pārstāvjiem vizītes laikā liecina par to, ka LKA ir nozares līderis, šeit strādā gan atzītākie teātra mākslas eksperti, gan doktora studijas uzsāk teātra mākslinieki, kas vēlas padziļināt savas zināšanas, saistīt savu radošo darbību ar pētniecību, tādēļ studijas notiek ciešā sadarbībā ar nozari. Šie elementi pozitīvi raksturo LKA kā augstskolas veikspēju. Studiju programmas attīstītāji vizītes laikā minēja arī svarīgo lomu, kas studiju programmas realizācijā paredzēta mācībspēkiem no ārvalstīm, kas pārstāv jomas vai virzienus, kas Latvijā mazāk zināmi vai attīstīti. Studiju procesa īstenošanas modelis (skat. šī atzinuma 3.2. nodaļu) veidots tā, lai atļautu šādu speciālistu integrēšanu. Tomēr tā kā studiju programmas veidotāji paļaujas uz ERASMUS, NORTEAS un citām līdzīgām programmām, lai finansētu šo būtisko satura daļu, šeit saskatāmi ilgspējas un arī veikspējas riski.

Skaidrs, ka, ņemot vērā šo nozarei ekskluzīvo piedāvājumu kompetenču ziņā, tradicionāli pieprasījums arī no reflektantu puses par studijām LKA skatuves mākslas jomā ir. Tai pašā laikā licencēšanas iesniegumam pievienotajos dokumentos nevar atrast konkrētu veikspējas kopsavilkumu, kā arī skaitļus, kas ļautu precīzi saprast reflektantu skaita dinamiku pēdējos gados, potenciālos ar Latvijas demogrāfisko situāciju saistītos riskus (Centrālā Statistikas Pārvalde (2025). Demogrāfija. https://stat.gov.lv/system/files/publication/2025-10/Nr_04_Demografija_2025_%2825_00%29_LV_6.pdf) un iespējas, kā arī augstskolas stratēģiju, reaģējot uz to.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

LKA studiju programma “Skatuves māksla” atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienībā un pasaulē, jo tās koncepcija veidota ciešā sadarbībā ar teātra mākslas aktualitātēm un darba vides vajadzībām, sastrādājoties ar partneriem no nozares. Par to eksperti varēja pārliecināties arī vizītes laikā, diskutējot ar augstskolas un studiju programmas vadību un pasniedzējiem. Pārdomas par teātra nozares aktuālo attīstību, tās pētniecības tendencēm, t.sk., mākslinieciskās pētniecības iespējām, tai skaitā nākamo speciālistu izglītības satura un metožu specifiku liecina par dziļu un ieinteresētu skatījumu un pārdomātu un argumentētu pozīciju.

Studiju programmas veidotāji un virzītāji veikuši analīzi par teātra jomas augstākās izglītības tendencēm, izvēloties salīdzinājumam augstskolas, kas atrodas reģionāli un kultūras ziņā Latvijai tuvās valstīs – Somijā un Lietuvā – un realizē studiju programmas identiskās jomās - Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmija (*Lietuvos muzikos ir teatro akademija*, LMTA), kurā darbojas akadēmiskā bakalaura studiju programma "Teātra māksla" un Helsinku Teātra akadēmija (*Uniarts Helsinki*, UH), kurā studentus uzņem trīs bakalaura studiju programmās "Aktiermāksla", "Režijas māksla" un "Dramaturģija un lugu rakstīšana" (sk. detalizētu salīdzinājumu SPR 1.pielikumā).

Studiju programmu salīdzinājums uzskatāmi parāda, ka eksistē dažādas pieejas, bet ņemot vērā apsvērumus, kas tās atbalsta un iespējamus riskus, ko salīdzinājums iezīmē un LKA studiju programmas veidotāji apzinājuši, ka kopumā studiju programmas nodrošina līdzīgu sasniedzamo studiju rezultātu un prioritāro skatuves mākslas specializāciju. Strukturālā ziņā LKA un LMTA piedāvā vienu studiju programmu ar vairākām specializācijām, bet UH - trīs neatkarīgas studiju programmas. Saturiski UH studiju programmas konceptualizētas kā īsas, intensīvas, praktiskas studiju programmas ar orientāciju uz jauno speciālistu integrāciju darba tirgū, LMTA studiju programma paredz agrāku un dziļāku specializāciju, savukārt LMA studiju programmā pirmajos gados ir vairāk padziļinātu teorētisko kursu, kas paredzēti visu specializāciju studentiem kopā. Šāda pieeja atbalsta starpnozaru sadarbību, bet rada riskus, kas skaitīti ar mazāku laiku, kas studiju programmas apgūvē paredzēts specializācijas priekšmetiem. Studiju programmas veidotāji to pamato (SPR, 12.-13.lpp.) ar Latvijas specifiku, kurā salīdzinoši šaurais darba tirgus liek orientēties uz skatuves māksliniekiem ar plašu māksliniecisكو amplitūdu un prasmēm.

LKA studiju programmas "Skatuves māksla" saturs salīdzinājumā ar abu citu augstskolu programmām veidots no teātra nozares skatupunkta kopumā, nevis no specializācijas skatupunkta, un sniedz kompetences, kas ļauj attīstīt kritisku, refleksīvu skatu uz nozari kā specializāciju kompleksu. Ieguvums ir arī pieredze, ko studenti iegūst, praktiski darbojoties studiju laikā, veidojot alianses (aktieri, režisori, dramaturgi strādā kopā) turpmākam karjeras ceļam un iegūstot padziļinātu izpratni par citu teātra jomas specializāciju specifiku.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Pirmā cikla (akadēmiskās bakalaura) studiju programmas "Skatuves māksla" saturs veidots, balstoties uz padziļinātu izpratni par teātra mākslas perspektīvām, radošo industriju būtību un darba tirgus attīstības tendencēm, vienlaikus uzsverot, cik svarīgi ir būt atvērtam inovācijām, pētīt un radoši lietot tās. Zīmīgi, ka daudzi studiju programmas pasniedzēji vienlaicīgi turpina karjeru teātrī, un sadarbība ar darba devējiem izpaužas dažādos formātos, aicinot viņus iesaistīties studiju procesa īstenošanā un studiju rezultātu vērtēšanā (jaunrades darbu vadīšanā un recenzēšanā, kopīgos semināros, meistarklasēs, vieslekcijās, studējošo jaunrades darbu skatēs u.c.) (SPR, 13.lpp.). Esot saspēlē ar industriju, var elastīgi reaģēt uz izmaiņām tajā. Tādēļ studiju programmas veidotāji redz savu studiju programmu kā konkurētspējīgu un perspektīvu, tai skaitā, starptautiskajā arēnā.

Studiju programma skatīta arī tiešā sasaistē ar citām LKA studiju programmām (SPR, 7.lpp.). Piemēram, tā ir loģisks turpinājums LKA īsā cikla studiju programmas "Kultūras un mākslas procesu organizēšana" specializācijas "Pasākumu, teātra režija un aktiera māksla" absolventiem, kuriem ir laba līmeņa priekšzināšanas skatuves mākslā (iepriekšējo studiju rezultātu vērtēšanai izveidota "Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisija" (SPR, 21.pielikums). Pēc studiju programmas apgūšanas LKA piedāvā turpināt studijas akadēmiskajā maģistra studiju programmā "Audiovizuālā un skatuves māksla" un citās humanitārās un sociālās ievirzes maģistra studiju programmās, kā arī pēc maģistra programmas apgūšanas - arī doktora studiju līmenī.

Studiju programmu paredzēts attīstīt tiešā sasaistē ar pētniecības attīstību LKA, integrējot pētījumu rezultātus studiju saturā un procesā. Tas uztverams kā projekta ilgtermiņa veicināšanas ieguldījums, nodrošinot padziļinājumu studiju saturā un pētniecības rezultātos balstītu aktuālo tendenču aprobāciju. Pie tam šī orientācija nodrošina arī personāla ataudzi un kvalifikācijas paaugstināšanas procesu.

Ilgtermiņa un attīstības kontekstā svarīga bāze ir LKA Studentu teātris, kas aktīvi darbojas, sevišķi kopš LKA daļējas pārceļšanās uz Miera ielas kvartālu, nodrošinot izrāžu regularitāti (tātad arī praktisku pieredzi studējošajiem) un iespējas eksperimentiem un inovācijām. LKA pēcdiploma atbalsta programma sniedz iespēju Studenta teātra resursus izmantot arī gadu pēc LKA absolvēšanas. Par iestudējumu līmeni šajā mācību bāzē liecina fakts, ka 2024., 2025. gada profesionālo teātru jauniestudējumu skatei "Spēlmaņu nakts" tika nominētas divas LKA docētāju veidotas studentu izrādes un viens individuālais aktiermākslas studentes darbs.

Pēdējo 10 gadu laikā par sadarbību aktiermākslas jomā LKA bijuši noslēgti sadarbības līgumi ar būtiskākajiem nozares spēlētājiem - Latvijas Leļļu teātri (2015-2019), Valmieras teātri (2017-2021), Jauno Rīgas teātri (2018-2022) un Latvijas Nacionālo teātri (2021-2025), sadarbību režijas jomā piedāvājuši Latvijas Nacionālais teātris, Liepājas teātris, Valmieras teātris, M. Čehova Rīgas Krievu teātris, Rēzeknes teātris "Joriks", Ģertrūdes ielas teātris, teātra trupa "Kvadrifrons", teātris "Dirty Deal Teatro", Cēsu Mazais teātris. Jaunākais ir 2025.gadā noslēgtais sadarbības līgums ar Latvijas Leļļu teātri specializācijas "Fiziskais un objektu teātris" īstenošanai, kura ietvaros 24 studējošie (15 - aktiermākslas, 9 - režijas mākslas apakšprogrammā), kuri studiju programmas "Skatuves māksla" licencēšanas gadījumā varētu turpināt studijas jaunajā programmā. Šīs specializācijas studiju īstenošanā tiks regulāri piesaisti speciālisti vizuālā, fiziskā un leļļu un objektu teātra jomā saskaņā ar LKA stratēģiskās attīstības mērķiem par studiju, pētniecības un jaunrades procesu internacionalizāciju. Nākotnē domāts par sadarbības attīstīšanu ar Rīgas Cirku.

Vēl viena dimensija studiju programmas "Skatuves māksla" pieejā ir saistīta ar studiju programmas veidotāju un augstskolas korporatīvo sociālo atbildību – studiju programmas attīstības perspektīvās iezīmētas arī ilgtermiņa veicināšanas un piekļūstamības veicināšanas mehānismi, balstoties uz ekoloģisku domāšanas veidu un idejām par sabiedrības integrāciju. Savukārt, reaģējot uz MI integrācijas dažādās sociālās dzīves jomās radītajiem izaicinājumiem, domāts par saturu, kas ļautu labāk saprast MI rīku un audiovizuālo tehnoloģiju pielietojumu mākslinieciskajā jaunradē (programmā "Skatuves māksla" tas tiks nodrošināts sadarbībā ar LKA Nacionālās filmu skolas docētājiem un Audiovizuālās mākslas studiju programmas studējošajiem).

5. Augstskolas/koledžas tīmekļvietnē publicētā informācija par licencējamo studiju programmu (ja publicēta) atbilst licencēšanai iesniegtai informācijai un nesatur maldinošu informāciju.

LKA tīmekļvietnē informācija par pirmā cikla (akadēmisko bakalaura) studiju programmu "Skatuves māksla" nav publicēta.

Secinājumi:

Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas stratēģijai. Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programma veidota ciešā sadarbībā ar nozares speciālistiem, gan konsultējoties ar tiem, gan sadarbojoties izrāžu veidošanā, gan studentiem un pasniedzējiem aktīvi piedaloties Latvijas un pasaules teātra mākslas dzīvē. Īpaši pozitīvi ilgtermiņa kontekstā jāatzīmē studiju programmas orientācija uz pētniecību radošajā praksē un sociālā atbildība. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs, tās attīstības perspektīvas ir pamatotas. Lai arī studiju programma skaidri un saprotami integrēta LKA struktūrā un nodrošina sadarbību tās ietvaros ar

citām studiju programmām un struktūrvienībām, kā arī skaidri aprakstīts, kāda ir un kā tiks izmantota esošā tehniskā, materiālā, finansiālā, kompetenču un intelektuālā bāze, trūkst skaidra veikspējas aprēķina un iespēju apraksta studiju programmas “Skatuves māksla” ilgspējas un veikspējas veicināšanai.

Stiprās puses:

1. Studiju programma pilnībā atbilst Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcijai (AIP, 2021), LKA stratēģijai, un tajā sasniedzamie studiju rezultāti ir reālistiski un bāzēti līdzšinējā pieredzē un situācijas analīzē.
2. Studiju programma veidota tā, lai atbilstu Latvijas teātra nozares darba tirgus tendencēm un pieprasījumam, arī kā nozares attīstības tendencēm Latvijā un pasaulē.
3. Studiju programma veidota, mērķtiecīgi konsultējoties ar nozares profesionāļiem, ekspertiem, darba devējiem, mācībspēkiem un studējošajiem. Daudzi LKA teātra nozares pasniedzēji un studenti jau šobrīd aktīvi strādā nozarē, nodrošināts sadarbības institucionālais rāmējums un nepieciešamais atbalsts.
4. Studiju programma mērķtiecīgi veidota, attīstot mērķus, uzdevumus un studiju sasniedzamos rezultātus, lai sagatavotu elastīgi uz tirgus pārmaiņām reaģējošus, uz inovācijām, radošumu un pētniecību orientētus teātra mākslas profesionāļus.

Vājā puse:

1. Nav izveidota precīza stratēģija akadēmijas veikspējas un studējošo / reflektantu dinamikas balansēšanai Latvijas demogrāfiskās situācijas apstākļos.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.	X			
4.	X			

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X			Studiju programmas licencēšanas dokumentos iekļautā informācija, kā arī vizītē sniegtā informācija uzskatāmi pierāda, ka pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma “Skatuves māksla” pilnībā atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut, augstskolas stratēģijai un nozares aktuālajām attīstības tendencēm. Studiju programma ir daļa no studiju virziena “Mākslas”, tādēļ praktiskajām profesionālajām iemaņām tās sasniedzamajos rezultātos

				ir būtiska vieta, tomēr jaunizveidotā bakalaura studiju programma “Skatuves māksla” ir akadēmiska un, kā tas noskaidrots diskusijās ar nozares darba devējiem un ekspertiem, šāds studiju programmas raksturs atbilst nozares darba tirgus tendencēm tā, ka skatuves mākslas profesionālim nepieciešams attīstīt kritiskās, analītiskās un pētnieciskās prasmes, kā arī starpdisciplināru elastīgumu.
--	--	--	--	---

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze:

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Studiju bāzi veido LKA esošā infrastruktūra un struktūrvienības, kas jau šobrīd darbojas studiju virzienā “Mākslas” un ir saistītas ar skatuves mākslas jomu. Studiju programmu paredzēts īstenot pilna laika klātienē LKA telpās Ludzas ielā 24, Dzirnavu ielā 46 un Miera ielā 58 (SPR, 1.-2. lpp.). Tas ir būtiski, jo studiju programma netiek veidota atsevišķi no augstākās izglītības iestādes kopējās darbības, bet balstās LKA jau izmantotā studiju vidē.

Galvenā struktūrvienība, kas nodrošinās studiju programmas īstenošanu, ir LKA Nacionālā skatuves mākslas skola. Tās uzdevums ir nodrošināt studiju, zinātnisko un mākslinieciskās jaunrades darbu skatuves mākslas jomā, aptverot aktiermākslu, teātra režiju, dramaturģiju un laikmetīgo deju (SPR, 16. lpp.). Šāds risinājums ir atbilstošs studiju programmas saturam, jo “Skatuves māksla” apvieno vairākas savstarpēji saistītas specializācijas, kurām nepieciešama kopīga profesionālā un akadēmiskā vide.

Studiju bāzi stiprina arī citu LKA struktūrvienību iesaiste. Papildus Nacionālajai skatuves mākslas skolai studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts Studiju departaments, Attīstības departamenta Mobilitātes nodaļa, Producēšanas un mārketinga departaments, Finanšu un personāla pārvaldības departaments, Infrastruktūras departaments, kā arī Kultūras un mākslu institūts, Eduarda Smiļģa Teātra muzejs un Latvijas Kino muzejs (SPR, 16.-17. lpp.). No pielikumos pievienotajiem studiju kursu aprakstiem redzams, ka atsevišķus studiju programmas kursus nodrošinās arī Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra, piemēram, studiju kursus “Civilā aizsardzība”, “Vides aizsardzība skatuves mākslas kontekstā” un “Mākslīgais intelekts un digitālā pratība” (SPR 2. pielikums “Studiju programmas raksturojuma pielikumi”, studiju kursu apraksti). Tāpat SPR norādīts, ka studiju programmas attīstībā un satura pilnveidē paredzēta sadarbība ar Nacionālās filmu skolas docētājiem un Audiovizuālās mākslas studiju programmas studējošajiem, īpaši jautājumos, kas saistīti ar audiovizuālo tehnoloģiju un mākslīgā intelekta izmantojumu mākslinieciskajā jaunradē (SPR, 15. lpp.). Tas liecina, ka studiju programmas īstenošana balstās ne tikai vienā struktūrvienībā, bet plašākā augstākās izglītības iestādes iekšējā sadarbībā, kas atbilst studiju programmas starpdisciplinārajam raksturam.

Par studiju programmas vadību ir noteikta skaidra atbildība. Studiju programmas direktora pienākumos ietilpst studiju programmas stratēģiskā virzība, ar studijām saistīto jautājumu risināšana, kā arī studiju programmas zinātniskā, radošā un metodiskā nodrošinājuma pārraudzība (SPR, 2. lpp.; 15.-16. lpp.). Studiju programmas īstenošanā ir paredzēts arī administratīvais un organizatoriskais atbalsts. Nacionālās skatuves mākslas skolas vadītājs nodrošina studiju programmu pārraudzību un plānošanu, piesaista akadēmisko personālu un pārrauga studiju procesu, savukārt vadītāja palīgs nodrošina informācijas apriti, plāno studiju darbu un telpu izmantojumu, kā arī kārtu lietvedību (SPR, 15. lpp.). Šāds atbalsts ir būtisks, jo skatuves mākslas studiju process ir cieši saistīts ar praktisko nodarbību organizēšanu, telpu pieejamību un nepārtrauktu informācijas apmaiņu starp studējošajiem, docētājiem un administrāciju.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Informatīvo un metodisko bāzi studiju programmā veido gan digitālie risinājumi, kas tiek izmantoti visā studiju procesa ciklā, gan bibliotēkas un datubāžu resursi, kas nodrošina piekļuvi studijām un pētniecībai nepieciešamajai informācijai. SPR (18. lpp.) norādīts, ka LKA studiju procesā tiek izmantota Latvijas Augstskolu informatīvā sistēma LAIS un e-studiju vide Moodle. LAIS studējošajiem nodrošina piekļuvi studiju procesam būtiskai informācijai, tostarp nodarbību grafikiem, vērtējumiem, informācijai par finansēm, studijas reglamentējošajiem dokumentiem, kā arī prakses un darba piedāvājumiem, savukārt Moodle tiek izmantota kā galvenā vide studiju kursu organizēšanai, mācību materiālu izvietošanai, pārbaudes darbu izpildei un komunikācijai ārpus kontaktstundām.

Ekspertu ieskatā šāda digitālās vides struktūra ir atbilstoša mūsdienīga studiju procesa organizēšanai, jo nodrošina centralizētu informācijas apriti un vienotu piekļuvi studiju procesā nepieciešamajiem resursiem. Būtiski ir tas, ka digitālie rīki tiek izmantoti ne tikai administratīviem nolūkiem, bet ir integrēti arī ikdienas studiju darbā. Tas var sekmēt konsekventāku studiju procesa norisi un uzlabot studējošo iespējas savlaicīgi piekļūt studiju materiāliem, uzdevumiem un komunikācijai ar docētājiem. Pozitīvi vērtējams arī tas, ka docētājiem pieejamas rokasgrāmatas un videopamācības Moodle lietošanai, kā arī administratīvais atbalsts e-studiju vides izmantošanā. Tas liecina par institucionālu pieeju digitālo risinājumu ieviešanai un uzturēšanai, nevis tikai formālu platformu nodrošināšanu (SPR, 18.–19. lpp.).

Studējošajiem studiju laikā tiek nodrošināta arī piekļuve Microsoft Office tiešsaistes versijai Office 365 A1, izmantojot LKA e-pasta kontu, un tai iespējams pieslēgties no jebkuras ierīces un vietas (SPR, 19. lpp.). Ekspertu vērtējumā tas ir nozīmīgs atbalsta instruments studiju procesā, jo nodrošina vienotus darba rīkus gan individuālam, gan grupu darbam un atvieglo ikdienas komunikāciju starp studējošajiem un docētājiem.

Bibliotēkas resursu ziņā LKA nodrošina gan fizisku, gan digitālu piekļuvi informācijai. SPR (19.–21. lpp.) norādīts, ka LKA bibliotēka ir akreditēta vietējas nozīmes bibliotēka, kas atrodas Ludzas ielā 24, kā arī tās filiāle – Koledžas bibliotēka Bruņinieku ielā 57. Bibliotēkā Ludzas ielā 24 studējošajiem un docētājiem ir pieejams abonements, lasītava ar brīvpieejas krājumu un piecas datorizētas darba vietas ar pieeju internetam, elektroniskajiem katalogiem un datubāzēm, savukārt bibliotēkas filiālē pieejamas divas lasītavas, septiņas brīvpieejas datoru darba vietas un divdesmit astoņas darba vietas studiju un pētnieciskajam darbam.

Ekspertu ieskatā būtiski ir arī tas, ka studiju kursu aprakstos norādītā obligātā literatūra kopumā ir pieejama bibliotēkas krājumā vai datubāzēs, tādējādi studējošajiem tiek nodrošināta piekļuve studiju procesā nepieciešamajiem informācijas avotiem (SPR, 18.–20. lpp.). Tas ir īpaši nozīmīgi skatuves mākslas studijās, kur studiju process lielā mērā balstās individuālā darbā ar tekstiem, teorētiskajiem avotiem un audiovizuālajiem materiāliem.

Datubāžu pieejamība kopumā ir plaša. LKA bibliotēka izmanto Nacionālajā elektronisko resursu paketē iekļautos resursus, tostarp EBSCO Academic Search Complete, MasterFILE Premier, ERIC, GreenFILE, LISTA, MEDLINE un citus, kā arī OPEN ACCESS datubāzes un Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālos resursus. Papildus tam sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku studējošajiem un docētājiem ir pieejamas arī tādas datubāzes kā ScienceDirect, Emerald, Proquest Dissertation and Theses Online, Scopus, Cambridge Journals Online, Credo Reference un Encyclopædia Britannica Academic Edition (SPR, 18.–19. lpp.; 21.–22. lpp.).

Ekspertu vērtējumā pieejamo datubāžu klāsts kopumā atbilst akadēmiskas studiju programmas vajadzībām un nodrošina piekļuvi starptautiski izmantotiem zinātniskās informācijas resursiem. Tajā pašā laikā jāņem vērā pašas studiju programmas specifika. Skatuves mākslas jomā būtiska nozīme ir ne tikai klasiskajām akadēmiskajām publikācijām, bet arī lugu tekstiem, izrāžu dokumentācijai, audiovizuāliem materiāliem, nozares arhīvu resursiem un specializētai literatūrai, tostarp svešvalodās.

Ekspertu vērtējumā pozitīvi ir tas, ka bibliotēka nodrošina piekļuvi gan starpbibliotēku pakalpojumiem, gan svešvalodu resursiem, kas ļauj paplašināt studiju procesā pieejamo materiālu klāstu. Vienlaikus netika precizēts, kādā apjomā tieši skatuves mākslas specializācijām nepieciešamie literatūras resursi ir pieejami uz vietas jau studiju programmas īstenošanas sākumā un cik lielā mērā studiju kursu nodrošinājums balstās uz starpbibliotēku pakalpojumiem vai individuāli pieejamiem materiāliem.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Studiju programmas finansēšanas modelis balstās uz vairākiem finansējuma avotiem. SPR norādīts, ka studiju programmas īstenošana tiks nodrošināta ar valsts budžeta dotāciju, institucionālo un snieguma finansējumu, studējošo mācību maksu, kā arī projektu finansējumu, tostarp Erasmus+ un Valsts kultūrkapitāla fonda līdzekļiem, kas tiek izmantoti mobilitātei, meistardarbnīcām un jaunrades darbu īstenošanai (SPR, 25. lpp.). Tas liecina, ka finansējuma avoti ir apzināti un studiju programma netiek balstīta tikai vienā ieņēmumu pozīcijā.

Studiju programmai ir noteikts plānotais studējošo skaits un uzņemšanas modelis. Uzņemšana paredzēta reizi divos gados, optimālais studējošo skaits vienā uzņemšanā ir 24 - 28 studējošie, un pārejas periodā uz jauno studiju programmu plānots pārcelt 17 budžeta un 7 maksas studējošos. Norādīts arī, ka budžeta vietas tiks pārdalītas no esošās bakalaura studiju programmas "Mākslas", savukārt studiju maksa tiks saskaņota LKA Padomē (SPR, 23. lpp.). Līdz ar to finansēšanas modelis ir sasaistīts ar konkrētu studējošo skaitu un uzņemšanas plānu.

Ir identificētas arī galvenās izmaksu grupas. Studiju procesa izmaksas ietver mācībspēku atalgojumu, bibliotēkas uzturēšanu, materiāltehnisko un metodisko nodrošinājumu, tostarp tehnisko aprīkojumu un uzskates materiālus, kā arī netiešās izmaksas, kas saistītas ar augstākās izglītības iestādes kopējo darbību, piemēram, IT, finanšu, personāla un mārketinga izmaksas (SPR, 23.-24. lpp.). Tas ļauj secināt, ka izmaksas ir identificētas ne tikai tiešā, bet arī institucionālā līmenī.

Studiju programmas pašizmaksa tiek aprēķināta pēc LKA izstrādātas metodikas, ņemot vērā studiju programmas plānu, iesaistīto mācībspēku apjomu, plānoto studējošo skaitu un citus ar studiju procesu saistītus faktoros. SPR norādīts, ka pašizmaksas aprēķins veikts studiju programmai kopumā, neizdalot specializācijas, jo lielākā daļa studiju kursu ir kopīga visām specializācijām un arī studiju maksa tiek noteikta studiju programmai kopumā (SPR, 24. lpp.). Tas nodrošina vienotu pieeju finanšu plānošanā.

Papildus tam SPR norādīts, ka studiju programmas izmaksas tiek aprēķinātas atbilstoši Ministru kabineta 2006. gada 12. decembra noteikumiem Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem”, un ir minēta arī studiju vietas bāzes izmaksa - 1 896,98 EUR, kā arī tematiskās jomas “Māksla” koeficients 3,1 (SPR, 24. lpp.). Tas sniedz skaidrāku priekšstatu par normatīvo un finanšu aprēķinu pamatu.

Vienlaikus SPR finansiālās bāzes pietiekamība ir pamatota vispārīgā līmenī, atsaucoties uz augstākās izglītības iestādes pieredzi un līdzšinējo praksi līdzīgu studiju programmu īstenošanā. Dokumentos nav detalizēti atklāts rentabilitātes aprēķins, kā arī nav pilnībā skaidrs, kā konkrēti tiek segtas izmaksas, kas raksturīgas skatuves mākslas studijām, piemēram, jaunrades darbu īstenošana, tehniskais nodrošinājums un citi ar praktisko studiju procesu saistītie izdevumi.

Vizītes laikā iegūtā informācija liecina, ka esošais finansējums ne vienmēr ļauj nodrošināt tādu studiju procesa organizāciju, kāda no studiju programmas specifikas viedokļa būtu vēlama, piemēram, divu mācībspēku iesaisti vienā nodarbībā. Tas ir būtiski gan individuālā darba ar studējošajiem kvalitātei, gan jaunāku kolēģu iesaistei studiju procesā un akadēmiskā personāla pēctecības veidošanai. Tika norādīts arī, ka nozīmīga loma pēctecības nodrošināšanā būtu jaunāku kolēģu pakāpeniskai iesaistei asistējošā darbā, taču tam nepieciešams papildu finansējums.

Pozitīvi vērtējams, ka ir paredzēti mehānismi studējošo interešu aizsardzībai gadījumos, ja studiju programmas īstenošana tiek pārtraukta. Studējošajiem ir nodrošināta iespēja turpināt studijas citā augstākās izglītības iestādē (SPR 15. pielikums “Vienošanās par savstarpēju saistību uzņemšanos studiju programmu realizēšanas nodrošināšanā starp Latvijas Kultūras akadēmiju un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju”), kā arī paredzēta zaudējumu kompensācija (SPR 16. pielikums “Apliecinājums par zaudējumu kompensāciju”). Tas liecina, ka ar studiju programmas īstenošanu saistītie finanšu riski ir apzināti.

Kopumā var secināt, ka finansējuma avoti ir identificēti un izmaksu grupas ir noteiktas, tomēr sniegtā informācija neļauj pilnībā pārliecināties par finanšu resursu pietiekamību visos ar studiju programmas īstenošanu saistītajos aspektos, īpaši attiecībā uz praktisko studiju nodrošināšanu.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Materiāltehnisko bāzi studiju programmā veido LKA rīcībā esošās telpas un studiju vide Ludzas ielā 24, Dzirnāvu ielā 46 un Miera ielā 58, kur paredzēta programmas īstenošana pilna laika klātienē (SPR, 1.–2. lpp.). Šāds risinājums ir atbilstošs studiju programmas saturam, jo skatuves mākslas studijas prasa ne tikai auditorijas teorētiskajām nodarbībām, bet arī telpas praktiskajam darbam, mēģinājumiem un jaunrades procesu īstenošanai.

Studiju programmas studiju plāns apliecina, ka būtisku studiju apjomu veido mākslinieciski praktiskie kursi, tostarp aktiermeistarība, režija, kustību prakse, runas metodika, solo dziedāšana, sadarbības darbnīcas un jaunrades darbs (SPR 6. pielikums “Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām”). Tas nozīmē, ka materiāltehniskajai bāzei ir centrāla nozīme studiju rezultātu sasniegšanā, jo studiju programmas īstenošana nav balstīta tikai lekcijās un semināros, bet regulārā praktiskā darbā.

Ekspertu vērtējumā būtiski ir tas, ka programmas īstenošanai tiek izmantotas specializētas telpas, kas pielāgotas skatuves mākslas studiju vajadzībām. Studiju procesā tiek izmantotas mēģinājumu telpas, kustību nodarbību telpas, skatuves laukumi, grimētavas, tehniskās telpas un vide jaunrades darbu izstrādei un prezentēšanai. Studiju procesa nodrošināšanā tiek izmantots arī gaismu un skaņu aprīkojums, kā arī telpas dekorāciju, rekvizītu un citu skatuves elementu uzglabāšanai un sagatavošanai. Ekspertu ieskatā šāda vide ir būtiska, jo skatuves mākslas studiju kvalitāte lielā mērā ir atkarīga no iespējām regulāri strādāt profesionālajai videi pietuvinātos apstākļos.

No SPR redzams, ka studiju procesa nodrošināšanā ir iesaistīts arī Infrastruktūras departaments, kura kompetencē ietilpst IT jautājumi, telpu uzturēšana un pielāgošana studiju procesa vajadzībām (SPR, 17. lpp.). Ekspertu vērtējumā tas ir būtiski, jo skatuves mākslas studiju programmā materiāltehniskais nodrošinājums nav tikai atbalsta elements, bet tieša studiju procesa sastāvdaļa, kas ietekmē studējošo iespējas pilnvērtīgi attīstīt profesionālās prasmes

Pozitīvi vērtējams arī tas, ka studējošajiem paredzēta iespēja iesaistīties mākslinieciskās jaunrades projektos un izmantot augstākās izglītības iestādes resursus radošajam darbam. SPR īpaši izceļ LKA Studentu teātra nozīmi, norādot, ka pēc pārcelšanās uz Miera ielas kvartālu ir būtiski paplašinājušās iespējas studiju laikā tapušos jaunrades darbus spēlēt regulāri, tādējādi stiprinot topošo skatuves mākslinieku profesionālo meistarību un pieredzi saskarsmē ar publiku (SPR, 13.–14. lpp.). Tas ir būtisks arguments par labu tam, ka materiāltehniskā bāze studiju programmā tiek izmantota ne tikai formāli, bet arī atbilstoši studiju specifikai.

Telpu pieejamība studiju programmas īstenošanai ir nodrošināta, un studējošajiem ir iespēja tās izmantot arī ārpus nodarbību laika, tomēr pieejamība ir atkarīga no telpu noslodzes un nepieciešamības tās savlaicīgi rezervēt, kas var ierobežot iespējas patstāvīgi strādāt ar jaunrades darbiem.

Kopumā materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas specifikai, jo studiju programma balstās jau funkcionējošā infrastruktūrā, kas ir piemērota mākslu studiju īstenošanai un saistīta ar radošā darba vidi.

Secinājumi:

Studiju programmas “Skatuves māksla” īstenošanai nepieciešamā studiju bāze kopumā ir nodrošināta un balstās LKA esošajā institucionālajā struktūrā, infrastruktūrā un pieredzē studiju virzienā “Mākslas”. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistītas vairākas LKA struktūrvienības, kas atbilst studiju programmas starpdisciplinārajam raksturam un nodrošina administratīvu, akadēmisku un organizatorisku atbalstu.

Informatīvā un metodiskā bāze kopumā ir pietiekama studiju programmas īstenošanai. Studējošajiem ir pieejamas digitālās platformas studiju procesa organizēšanai, bibliotēkas resursi, plašs datubāzu klāsts un detalizēti studiju kursu apraksti. Tas rada pārskatāmu vidi studiju procesa norisei un informācijas aprītei.

Studiju programmas finansēšanas avoti ir identificēti, un tie balstās valsts budžeta finansējumā, studiju maksā un projektu līdzekļos. Ir noteiktas arī galvenās izmaksu grupas un studiju programmas pašizmaksas aprēķina pieeja. Tajā pašā laikā finansiālās bāzes pietiekamība atsevišķos aspektos nav pilnībā pārlicinoši pamatota, īpaši attiecībā uz praktisko studiju procesa nodrošināšanu, divu mācībspēku iesaisti atsevišķās nodarbībās un akadēmiskā personāla pēctecības veidošanu.

Materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas specifikai, jo studiju process lielā mērā balstās praktiskajā darbā un tiek īstenots radošai darbībai piemērotā vidē. Studējošajiem ir pieejamas telpas mēģinājumiem, kustību un aktiermeistarības nodarbībām, kā arī jaunrades darbu izstrādei un prezentēšanai. Tomēr telpu pieejamība ir saistīta ar to noslodzi un nepieciešamību tās savlaicīgi rezervēt, kas var ierobežot patstāvīgā darba iespējas.

Stiprās puses:

1. Studiju programma balstās LKA jau esošajā infrastruktūrā, institucionālajā struktūrā un pieredzē studiju virzienā “Mākslas”, kas rada stabilu pamatu programmas īstenošanai un samazina risku, ka tās nodrošināšanai būtu nepieciešams veidot pilnīgi jaunus resursus.

2. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts plašs struktūrvienību loks, kas nodrošina starpdisciplināru pieeju.
3. Studējošajiem ir pieejamas telpas mēģinājumiem, kustību un aktiermeistarības nodarbībām, kā arī jaunrades darbu izstrādei un prezentēšanai, kas nodrošina iespēju attīstīt profesionālās prasmes apstākļos, kas ir pietuvināti reālajai nozares praksei.

Vājās puses:

1. Esošais finansējums ne vienmēr ļauj nodrošināt tādu mācībspēku iesaistes modeli, kas pilnā apjomā atbalstītu individuālu darbu ar studējošajiem, divu mācībspēku klātbūtni atsevišķās nodarbībās, starpdisciplināritātes stiprināšanu un akadēmiskā personāla pēctecības veidošanu.
2. Materiāltehniskā bāze kopumā ir atbilstoša studiju programmas vajadzībām, tomēr telpu pieejamība ir atkarīga no noslodzes un savlaicīgas rezervācijas, kas var ierobežot studējošo iespējas patstāvīgi strādāt ar jaunrades darbiem ārpus nodarbību laika.
3. Informatīvās un metodiskās bāzes aprakstā nav pilnībā izvērtēts, kādā apjomā tieši skatuves mākslas specializācijām nepieciešamie resursi un obligātā literatūra ir pieejami uz vietas programmas īstenošanas sākumā.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.			X	
4.		X		

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X		Studiju programmas īstenošanai nepieciešamā studiju, informatīvā un materiāltehniskā bāze kopumā ir nodrošināta un atbilst studiju programmas specifikai. Studiju programma balstās LKA esošajā infrastruktūrā, digitālajās platformās, bibliotēkas resursos un institucionālajā pieredzē studiju virzienā "Mākslas". Studējošajiem ir pieejama praktiskajam darbam piemērota vide, kas nodrošina iespēju attīstīt profesionālās prasmes apstākļos, kas pietuvināti nozares praksei. Vienlaikus finansiālās bāzes pietiekamība atsevišķos aspektos nav pilnībā pārliecinoši pamatota, īpaši

				attiecībā uz praktisko studiju procesa nodrošināšanu, divu mācībspēku iesaisti atsevišķās nodarbībās un akadēmiskā personāla pēctecības veidošanu. Tāpat telpu pieejamība studējošo patstāvīgajam darbam ir atkarīga no noslodzes un savlaicīgas rezervācijas, savukārt informatīvās un metodiskās bāzes izvērtējumā nav pilnībā skaidrs, kādā apjomā studiju programmas īstenošanas sākumā būs pieejami visi skatuves mākslas specializācijām nepieciešamie resursi un obligātā literatūra. Līdz ar to prasība kopumā vērtējama kā daļēji atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.
--	--	--	--	--

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem

Analīze:

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares, kā arī atbilst LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Iepazīstoties ar studiju programmas "Skatuves māksla" saturu un struktūru, kā atzīmēts SPR, var secināt, ka tā atbilst Latvijas Republikas Augstskolu likumam, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 par Valsts akadēmiskās izglītības standartu un Nr. 322 par Latvijas izglītības klasifikāciju. Studiju programma tiek licencēta īstenošanai četru gadu pilna laika studijām latviešu valodā. Sarunās ar LKA pārstāvjiem tika gūta atziņa, ka līdzšinējās apakšprogrammas "Dramatiskā aktiera māksla", "Dramatiskā teātra māksla" un "Drāmas un teksta studijas" ir bijušas četrgadīgas un pieredze šo gadu laikā rādījusi, ka īsākā laikā sagatavot profesionālus un vienlaikus akadēmiski izglītotus speciālistus skatuves jomā nav iespējas. Domājot par šīs studiju programmas attīstību, tās īstenošanas laikā varētu domāt par kursiem angļu un citās valodās, kas dos iespēju paplašināt absolventu iekļaušanos darba tirgū ārpus Latvijas robežām – kino un citos vizuālās mākslas žanros.

Atbilstoši studiju programmas "Skatuves māksla" plānojumam (SPR 6. pielikums), tās saturu veido studiju kursi pamata un specializēto zināšanu ieguvei trīs daļās – obligātie (piem., "Teātra nozares pārvaldība un prakse", "Ievads skatuves mākslas studijās", "Ievads skatuves mākslas profesionālajā terminoloģijā", kopā 159 KP), ierobežotās izvēles (specializācijas - Aktiermākslas, Režijas mākslas vai Dramaturģijas specializācijās, katra 58 KP) un brīvās izvēles (8 KP) studiju kursi, kā arī valsts pārbaudījums (bakalaura darbs, 15 KP). Pozitīvi vērtējams tas, ka, ņemot vērā pieejamos resursus – divas klasiskās skatuves un vairākas mēģinājumu telpas LKA Miera ielas 58 ēkā, studējošajiem jau studiju laikā ir iespējams veikt pilnvērtīgus skatuves mēģinājumus un satikt skatītājus.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Skatuves māksla" ir strukturēta, izmantojot specializāciju mijiedarbības modeli: 1., 2. semestrī notiek visu studiju programmā iekļauto pamatzināšanu un pamatprasmju apguve; 3.-8. semestrī - izvēlētās specializācijas (režija, aktiermāksla, dramaturģija) - padziļināta apguve un sistemātiska sadarbība ar citu specializāciju studējošajiem un docētājiem. Studējošie izprot savas izvēlētās specializācijas nozīmi plašākā skatuves mākslas kontekstā, un citu jomu zināšanas un prasmes kļūst par izvēlētās specializācijas organisku paplašinājumu, pie tam tas ļauj studiju gadu laikā atrast studējošā spēcīgāko talantu.

Daudzveidīgas izglītības nodrošināšanas nolūkos plānots arī brīvās izvēles kursu piedāvājumu. Kā, piemēram, atbilstoši SPR norādītajam (SPR, 30.-31. lpp.), brīvās izvēles studiju kursu (C daļa) studējošajiem iespējams patstāvīgi izvēlēties no LKA kopējā izvēles kursu piedāvājuma vai jebkuras citas augstākās izglītības iestādes. Īpaši plānota sadarbība ar LKA akadēmisko bakalaura studiju programmu "Laikmetīgās dejas māksla", piemēram, kursā "Improvizācija un kontaktimprovizācija", piedāvājot padziļināti attīstīt ķermenisko izteiksmību un partnerības prasmes. Psiholoģijas pamatzināšanas iespējams iegūt kursā "Psiholoģija", iepazīstoties ar teorijām, kas ļauj saprast, kā darbojas cilvēka kognitīvie, afektīvie un uzvedības procesi, izmantojot mākslas zinātnēm raksturīgas problēmas un situācijas. Brīvās izvēles studiju kursus iespējams izvēlēties arī no LKA sadarbības augstskolu – Latvijas Mākslas akadēmijas un J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas - kursu piedāvājuma.

Studiju kursi izstrādāti, reaģējot uz nozares tendencēm, plānojot, ka tie ir savstarpēji saistīti un atbilst normatīvo aktu prasībām. Tie ir sakārtoti secīgi, lai studiju programmas saturs pakāpeniski paplašinātu un padziļinātu studentu zināšanas, prasmes un kompetences skatuves mākslas jomā, kā arī sekmētu mākslinieciskās jaunrades procesa attīstību, atbilstoši formulētajiem studiju programmas uzdevumiem. Izpētot studiju programmas plānojumu (SPR 6. pielikums), Skatuves mākslas nozares pamatnostādnes, principi, struktūrai un metodoloģijai, kas atklājas teorētiski praktiskajosursos un mākslinieciski praktiskajosursos, skatuves mākslas attīstības vēsturi un nozares aktuālās problēmas, var apgūt teorētiski praktiskajosursos. Ar skatuves mākslas nozares raksturojumu un problēmām starpnozaru aspektā var iepazītiesursos "Mākslas laikmeti, stili un virzieni: Latvijas Eiropas mākslas ainavā", "Mākslīgais intelekts un digitālā pratība". Lai nodrošinātu programmas absolventiem spēju plānot un iesaistīties formālajā un neformālajā izglītībā šajā sadaļā paredzēts arī kurss "Pedagoģija". A daļā ir iekļauti arī studiju kursu, kas nodrošina Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteikto prasību izpildi.

Lai nodrošinātu nozares teorētisko zināšanu apguvi un spēju kritiski reflektēt un spriest, kā arī pielietot praktisku profesionālu, bet arī pētnieciskas ievirzes uzdevumu veikšanā, plānojot un attīstot tos, tādējādi sasniedzot akadēmiskai studiju programmai nepieciešamos rezultātus obligāti apgūstamo kursu daļa (A daļa) plānota, mērķtiecīgi sabalansējot teorētiskus un teorētiski praktiskas ievirzes kursus, kursus, kas padziļina zināšanas teātra mākslas vēsturē un aktuālajā problemātikā, kā arī kursus, kas raksturo skatuves mākslu starpnozaru kontekstā. Īpaši augstu vērtējams mākslinieciski praktiskais kurss "Tematiskais diskurss" apvieno teorētisko un praktisko pieredzi (SPR, 23.-24.lpp.). Eksperti vēlas pasvītrot, ka šis kurss, kā arī kurss "Ievads mākslinieciskajā pētniecībā" (SPR, 24. lpp.) nodrošina praktisko un teorētisko elementu savijumu studiju saturā, tādējādi ne vien pierādot studiju programmas atbilstību akadēmiskas studiju programmas statusam, bet arī dodot savu ieguldījumu mākslinieciskās pētniecības pamatu nostiprināšanai Latvijas augstākās izglītības telpā bakalaura studiju programmu līmenī kopumā. Tas arī attaisno studiju programmas apguvei nepieciešamo laiku (4 gadi, 8 semestri), skatot papildus iegūtās teorētiskās zināšanas kā profesionālā brieduma iegūšanai nepieciešamo laiku. Tādējādi šāds praktiskajā radošajā darbībā integrēts, profesionālu atbalstu un atgriezenisko saiti

nodrošinošs, tomēr refleksiju un kritiskas pārdomas rosinošs studiju saturs ir tiešās studenta interesēs, atbalstot viņa patstāvīgo radošo gaitu uzsākšanu.

Pārrunās ar LKA pārstāvjiem vizītes laikā, tika apliecināts, ka saturs tiks pielāgots arī skatoties no studentu zināšanām (jo pēc vidējās izglītības mācību iestāžu beigšanas zināšanu līmenis mēdz ļoti atšķirties, īpaši humanitārajos priekšmetos, kas šajā studiju programmā ir īpaši nozīmīgi). Papildus testos tiks gūti apliecinājumi studenta kompetencei - humanitārajos priekšmetos, un doti uzdevumi zināšanu līmeņa padziļināšanai. Pēc studiju programmas apguves studējošie iegūs akadēmisko bakalaura grādu skatuves mākslā, EKI 6. līmenim un LKI 6. līmenim atbilstošas zināšanas, prasmes, kompetences.

Ilgtermiņa ieguvums šajā studiju programmā noteikti ir tas, ka, ņemot vērā, ka studiju laikā studējošo priekšstati par izvēlēto specializāciju var mainīties, starpdisciplinārais modelis nodrošina iespēju veikt specializācijas maiņu (ja konkrētajā uzņemšanas ciklā ir uzņemtas vairākas specializācijas). Lēmumu par specializācijas maiņu pieņem studiju programmas direktors, izvērtējot studējošā sasniegtos studiju rezultātus un konsultējoties ar attiecīgo specializāciju vadošajiem docētājiem. Šāda elastība ļauj studējošiem pieņemt apzinātus lēmumus, izvērtējot reālu praktisko pieredzi studiju procesa laikā, nevis pirms studiju uzsākšanas, balstoties tikai uz priekšstatiem par nozari un tās specializācijām.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

Kā izriet no SPR (31.-34. lpp.), LKA nodrošina holistisku izpratni par skatuves mākslu un veicina kompleksu studiju rezultātu sasniegšanu. Studējošie izprot savas izvēlētajās specializācijas nozīmi plašākā skatuves mākslas kontekstā, un citu specializāciju zināšanas un prasmes, ņemot vērā aizvien pieaugošās prasības skatuves mākslā, kļūst par izvēlētajās specializācijas organisku paplašinājumu.

Studiju programmas "Skatuves māksla" īstenošanas pamatā ir studentcentrētas izglītības principi: katra studenta unikālā mākslinieciskā potenciāla attīstīšana un profesionālās autonomijas veicināšana. Tiek atbalstītas studējošā tiesības neatkarīgi un brīvi pieņemt profesionālus lēmumus par savu jaunrades darbu formu, saturu, radošo komandu, estētiskajiem un saturiskajiem mērķiem un kritērijiem.

Savukārt, individuālās nodarbības mākslinieciski praktiskajos studijuursos (piemēram, "Runas metodika: pamatlīmenis", "Runas metodika, specializācijas līmenis", "Solo dziedāšana un vokālais ansamblis: pamatlīmenis") tiek attīstītas studenta spējas, identificējot studenta stiprās puses un iespējamo profesionālās attīstības virzienu, tiek respektēta arī studējošo individuālā profesionālā izaugsme (SPR, 7. pielikums - studiju kursu apraksti) – ir sabalansētas prasības un empātiska pieeja studējošā (ņemot vērā indivīda spējas) studiju tempa pielāgošanai specializācijasursos un uzdevumu izpildes kontekstā.

Atzīstami, ka sadarbība jaunrades projektos starp docētājiem un studējošajiem ir labā līmenī, jau studiju laikā stiprinot studējošo piederības un iekļautības sajūtu LKA un nozarē. Kopumā šie elementi veido LKA studentcentrēto pieeju, kuras mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas atbilst gan studentu, gan darba tirgus prasībām, vienlaikus veicinot ilgstošu izaugsmi un attīstību.

Pozitīvi vērtējams, ka studiju programmas izstrādē un īstenošanas mehānismos ir iesaistīti darba devēji, nozares pārstāvji, absolventi un studējošie, kā arī ir izmantota iepriekšējā pieredze un profesionālās vides ieteikumi (ekspertu vizītē gūtā informācija). Skatuves mākslas nozares ciešā profesionālā vide papildus nodrošina tiešu ikdienas atgriezenisko saiti starp studiju programmu un

darba tirgu, jau studiju laikā organizējot prakses vietas un pieredzes tikšanās.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Latvijas Kultūras akadēmijā ir izveidota institucionāla kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas pakārtota augstskolas vīzijai, misijai un stratēģiskajiem mērķiem. SPR norādīts, ka LKA kvalitātes vadības politika nosaka kvalitātes pilnveides paņēmienus, kvalitātes nodrošināšanas resursus un atbildīgos, risku vadības pieejas, kā arī kopējos pamatprincipus. Tā paredz sasniedzamo mērķu, darbības uzdevumu un plānoto rezultātu definēšanu, to sasniegšanas kontroli un uzlabojumu ieviešanu, savukārt kvalitātes politika tiek īstenota katrā LKA struktūrvienībā atbilstoši tās funkcijām (SPR, 34.–35. lpp.).

Licencējamā studiju programma “Skatuves māksla” tiks īstenota studiju virziena “Mākslas” ietvaros, un tās kvalitātes vadība ir pakārtota šī studiju virziena kvalitātes vadības principiem. SPR uzsvērts, ka studiju virzienā tiek īstenota sistemātiska un uz kvalitātes pilnveidi vērsta pieeja studiju, pētniecības un mākslinieciskās jaunrades darbam, turklāt kvalitātes sistēmas īstenošanā paredzēts izmantot Deminga ciklu – plāno, dari, pārbaudi, rīkojies (SPR, 35. lpp.). Tas ļauj secināt, ka studiju programmas kvalitātes nodrošināšana ir konceptuāli sasaistīta ar nepārtrauktu monitoringu, izvērtēšanu un turpmāku pilnveidi.

Vienlaikus no SPR un vizītes laikā iegūtās informācijas izriet, ka kvalitātes nodrošināšanas sistēmas praktiskā darbība studiju programmas līmenī vēl lielā mērā balstās vispārīgos principos, nevis pilnībā sistematizētos mehānismos. Vizītes laikā tika norādīts, ka studējošo atgriezeniskā saite tiek iegūta caur studiju kursu novērtējuma anketām un individuālām sarunām ar studējošajiem, taču absolventu un darba devēju regulāra anketēšana pašlaik nav nostiprināta kā sistemātiska prakse. Tāpat netika konstatēts, ka no mācībspēkiem tiktu regulāri ievākta strukturēta atgriezeniskā saite par studiju programmas īstenošanu un pilnveides vajadzībām (LKA licencēšanas vizīte).

Tomēr šis aspekts vērtējams, ņemot vērā arī nozares specifiku. Skatuves mākslas profesionālā vide Latvijā ir salīdzinoši neliela un cieši savstarpēji saistīta, līdz ar to daļa atgriezeniskās saites par studiju saturu, studējošo sagatavotību un nozares vajadzībām tiek iegūta ne tikai formālu mehānismu ceļā, bet arī ikdienas profesionālajā sadarbībā ar nozares pārstāvjiem, darba devējiem un absolventiem. Vizītes laikā tika uzsvērts, ka teātra vide Latvijā ir maza, darba devēji ir viegli sasniedzami un atgriezeniskā saite no nozares tiek saņemta tieši. Tāpat tika norādīts, ka daļa absolventu turpmāk tiek iesaistīti docēšanā, tādējādi nodrošinot pieredzes pārneši un nepastarpinātu saikni starp studiju procesu un profesionālo vidi (LKA licencēšanas vizīte).

Līdz ar to var secināt, ka LKA kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir izveidota un licencējamā studiju programma tajā ir integrēta, kā arī dokumentu līmenī ir nodrošināta sasaiste ar ESG 1. daļas standartiem. Tajā pašā laikā studiju programmas kvalitātes cikla praktiskā darbība vēl lielā mērā balstās individuālā komunikācijā un nozares iekšējā ciešajā sadarbībā, nevis pilnībā regulāros, sistemātiskos un dokumentētos mehānismos.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Studiju programmas “Skatuves māksla” izveide nav notikusi izolēti no nozares un līdzšinējās studiju pieredzes. SPR norādīts, ka jaunā studiju programma izveidota uz līdzšinējās bakalaura studiju programmas “Mākslas” apakšprogrammu bāzes, izmantojot studējošo un docētāju pieredzi, absolventu statistiku un darba devēju atsauksmes kā galvenos datu avotus jaunās studiju

programmas izstrādei (SPR, 9.–10. lpp.). Tas liecina, ka studiju programmas izveides pamatā ir gan iepriekšējā studiju procesa izvērtējums, gan nozares vajadzību analīze.

Studiju programmas izstrādes procesā tika izveidota darba grupa, kurā ietilpa akadēmiskā personāla un darba devēju pārstāvji, kas sagatavoja studiju programmas saturu un sniedza priekšlikumus studiju plāna pilnveidei. Papildus tam 2025. gada 1. ceturksnī tika organizētas fokusgrupu diskusijas, lai precizētu nozares vajadzības un izvērtētu līdzšinējo pieredzi. Saņemtie ieteikumi tika ņemti vērā studiju programmas satura un parametru veidošanā, un dokumentos norādīts, ka studiju programmas īstenošanā plānota ilgtermiņa sadarbība ar nozares pārstāvjiem, lai nepārtraukti monitorētu nozares vajadzības un iespēju robežās iekļautu tās studiju saturā (SPR, 10.–11. lpp.).

SPR 3.4. sadaļā ir nosaukti konkrēti studiju programmas izstrādē iesaistītie nozares pārstāvji, starp kuriem ir darba devēji, institucionālo un nevalstisko teātru pārstāvji, kā arī LKA absolventi. Dokumentos atspoguļots arī tas, kādi ieteikumi no šīm diskusijām ņemti vērā, piemēram, nepieciešamība stiprināt starpdisciplināro raksturu, saglabāt būtisku teorētisko un kultūrvēsturisko kursu īpatsvaru, attīstīt studējošo radošo autonomiju, pievērst uzmanību profesionālās ētikas un disciplīnas aspektiem, kā arī nodrošināt labāku izpratni par nozares pārvaldību un darba attiecību modeļiem (SPR, 36.–38. lpp.). Tas ļauj secināt, ka darba devēju un nozares pārstāvju iesaiste nav bijusi formāla, bet ir atstājusi konkrētu ietekmi uz studiju programmas saturu un struktūru.

Vizītes laikā iegūtā informācija apstiprināja, ka darba devēju iesaiste studiju programmā ir reāla un cieši saistīta ar nozares praktiskajām vajadzībām. Tikšanās laikā ar darba devēju un studiju programmas izveidē ieinteresēto organizāciju pārstāvjiem tika norādīts, ka daļa nozares pārstāvju jau ilgstoši ir diskutējuši par studiju programmas modeli, piedalījušies satura veidošanā un redz pievienoto vērtību tam, ka dažādu specializāciju studējošie mācās kopā. Darba devēji arī formulēja konkrētas nozarē trūkstošās prasmes, piemēram, spēju sevi prezentēt, savu ideju argumentēti aizstāvēt, reflektēt par darba procesu un veidot profesionālu metodoloģiju (LKA licencēšanas vizīte).

Studējošo iesaiste dokumentos ir identificējama, taču aprakstīta vispārīgāk nekā darba devēju iesaiste. SPR norādīts, ka studiju programmā ņemta vērā līdzšinējo studējošo pieredze, savukārt vizītes laikā tika skaidrots, ka studējošo kritika par līdzšinējo studiju programmu un nepieciešamajiem uzlabojumiem ir izmantota jaunās programmas izstrādē (SPR, 10. lpp.; LKA licencēšanas vizīte). Tādējādi studējošo skatījums ir ņemts vērā, tomēr mazāk skaidri parādīts, kādā konkrētā formā studējošie bija iesaistīti tieši lēmumu pieņemšanas vai studiju programmas koncepta apspriešanas procesā.

Līdzīga situācija ir ar absolventu iesaisti. No vienas puses, absolventu pieredze un profesionālā darbība nozarē ir izmantota kā viens no studiju programmas izstrādes pamatiem, turklāt daļa absolventu ir iesaistīti diskusijās un nākotnē plānota arī viņu iesaiste docēšanā. No otras puses, regulāri un strukturēti absolventu atgriezeniskās saites mehānismi pašlaik nav pilnībā nostiprināti. Vizītes laikā tika norādīts, ka regulāras tikšanās ar absolventiem ir paredzētas nākotnē, nevis jau nostiprināta prakse (LKA licencēšanas vizīte).

Līdz ar to var secināt, ka darba devēju un nozares pārstāvju iesaiste studiju programmas izveidē ir pamatota salīdzinoši pārlicinoši, savukārt studējošo un absolventu iesaiste ir identificējama, bet mazāk detalizēti konkretizēta. Turpmākā sadarbība ar nozari ir paredzēta, tomēr sistemātiska darbs ar atgriezenisko saiti vēl lielā mērā balstās profesionālās vides neformālajā ciešumā, nevis pilnībā strukturētos mehānismos.

Sarunās ar potenciālajiem darba devējiem un nozares pārstāvjiem secināts, ka būtiski organizēt studējošo tikšanos ar teātru administratīvās pārvaldes pārstāvjiem vai atsevišķus lekciju kursus par nozares pārvaldību, lai radītu adekvātu izpratni par valsts un nevalstiskās skatuves mākslas sektora

pārvaldes, finansēšanas un nodarbinātības modeļiem, un tas ir ņemts vērā, veidojot studiju kursu saturu.

Secinājumi:

Latvijas Kultūras akadēmijā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā licencējamā studiju programma “Skatuves māksla” ir integrēta un kuras principi ir sasaistīti ar ESG 1. daļas standartiem. Kvalitātes nodrošināšanas un atgriezeniskās saites sistēma programmas līmenī konceptuāli ir izveidota, taču tās praktiskā darbība vēl lielā mērā balstās individuālā komunikācijā un nozares iekšējā ciešajā sadarbībā, nevis pilnībā regulāros un dokumentētos mehānismos.

Studiju programmas izstrādē ir iesaistīti darba devēji, nozares pārstāvji, absolventi un studējošie, turklāt izmantota darba grupas un fokusgrupu pieeja, kā arī līdzšinējās studiju pieredzes analīze. Tomēr darba devēju un nozares pārstāvju iesaiste studiju programmas izstrādē ir aprakstīta pārlicinošāk nekā studējošo un absolventu līdzdalība.

Studiju programmas modelis nodrošina holistisku izpratni par skatuves mākslu un veicina kompleksu studiju rezultātu sasniegšanu. Daudzveidīgas izglītības nodrošināšanas nolūkos rekomendējams pilnveidot un studiju procesā nodrošināt konstanti plašu brīvās izvēles (C) daļas kursu piedāvājumu. Sabalansētas prasības un empātiska pieeja, respektējot studējošo individuālo profesionālo izaugsmi iespēju robežās, kā arī elastīga studiju tempa pielāgošana specializācijas kursos, ļauj radīt veselīgas attīstības vidi. Savukārt, programmas obligāti apgūstamo kursu daļā (A daļā) iekļautie teoriju, teātra un skatuves mākslas vēstures, kā arī mākslinieciskās pētniecības kursi nodrošina programmā studējošo akadēmisko prasmju izkopšanu (spēju kritiski spriest un izvērtēt, plānot savu darbu, pētīt radošās prakses ietvaros un pasniegt ar drāmu un skatuves mākslu saistītus kursus formālajā un neformālajā izglītībā). LKA saikne ar potenciālajiem darba devējiem, kā arī studentu darbošanās, spēlējot izrādes LKA telpās skatītājiem jau studiju laikā, veicina apjausmu par darba tirgus vidi un veicina absolventu ātrāku iekļaušanos darba tirgū.

Stiprās puses:

1. Studiju programmā mērķtiecīgi integrēta teorētiskā, pētnieciskā un mākslinieciski praktiskā pieeja, nodrošinot ne tikai profesionālo prasmju attīstību, bet arī spēju kritiski reflektēt, analizēt un attīstīt māksliniecisko pētniecību skatuves mākslas jomā.
2. Specializāciju mijiedarbības modelis ir pārdomāts un atbalstāms: 1., 2. semestrī notiek visu programmā iekļauto specializāciju pamatzināšanu un pamatprasmju apguve; 3.-8. semestrī - izvēlētās specializācijas padziļināta apguve un sistemātiska sadarbība ar citu specializāciju studējošajiem un docētājiem.
3. Studiju programmas īstenošanas pamatā ir studentcentrētas izglītības principi: katra studenta akadēmisko zināšanu, pētniecības prasmju attīstīšanu, kā arī unikālā mākslinieciskā potenciāla attīstīšana un profesionālās autonomijas veicināšana. Tiek atbalstītas studējošā tiesības neatkarīgi un brīvi pieņemt profesionālus lēmumus par savu jaunrades darbu formu, saturu, radošo komandu, estētiskajiem un saturiskajiem mērķiem un kritērijiem.
4. Ņemot vērā pieejamos resursus – divas klasiskās skatuves un vairākas mēģinājumu telpas LKA Miera ielas 58 ēkā, studējošajiem jau studiju laikā ir iespējams veikt pilnvērtīgus skatuves mēģinājumus un satikt skatītājus. Skatītāja un studenta satikšanās ļauj studentam ātrāk piemēroties profesionālas dzīves prasībām un darba devējam būt apmierinātākam ar mazāku jauna darbinieka laiku, kas nepieciešams, lai viņš iekļautos intensīvajā darba ritmā, ko nosaka darba tirgus.

Vājās puses:

1. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas praktiskā īstenošana studiju programmas līmenī lielā mērā balstās vispārīgos principos un individuālā komunikācijā, mazāk – regulāros, strukturētos un dokumentētos atgriezeniskās saites mehānismos, kas ilgtermiņā var apgrūtināt sistemātisku uzlabojumu ieviešanu.
2. Absolventu un darba devēju regulāra un sistemātiska anketēšana nav nostiprināta kā pastāvīga prakse, un arī no mācībspēkiem netiek regulāri ievākta strukturēta atgriezeniskā saite, kas ierobežo iespējas pilnvērtīgi analizēt programmas kvalitāti no visu iesaistīto pušu skatpunkta.
3. Studējošo un absolventu iesaiste studiju programmas izveidē ir identificējama, taču mazāk konkrēti un detalizēti pamatota nekā darba devēju un nozares pārstāvju iesaiste, tādēļ ne visos aspektos ir skaidri saskatāma līdzdalības ietekme uz pieņemtajiem risinājumiem.
4. Atgriezeniskās saites iegūšana lielā mērā balstās nozares profesionālās vides ciešajās neformālajās attiecībās, kas ir vērtīgs resurss, taču pilnībā neaizstāj salīdzināmus, caurskatāmus un regulāri atkārtojamus kvalitātes izvērtēšanas mehānismus.
5. Kvalitātes monitoringa praktiskie rīki studiju programmas līmenī vēl ir attīstāmi, īpaši attiecībā uz regulāru datu analīzi, rezultātu izmantošanu un skaidri dokumentētu uzlabojumu ciklu.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X			Studiju programmas licencēšanas dokumentos iekļautā informācija, kā arī vizītē sniegtā informācija ļauj secināt, ka pirmā cikla (akadēmiskās bakalaura) studiju programmas “Skatuves māksla” saturs un īstenošanas mehānisms kopumā atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Studiju programmas struktūra ir veidota loģiski un secīgi, nodrošinot gan kopīgu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi pirmajos studiju semestros, gan pakāpenisku pāreju uz izvēlētās specializācijas padziļinātu apguvi un

				<p>starpdisciplināru sadarbību turpmākajos studiju posmos. Studiju programmas saturs ir sasaistīts ar skatuves mākslas nozares aktuālajām vajadzībām un profesionālās darbības vidi, turklāt studiju programmas izstrādē un pilnveidē ir iesaistīti darba devēji, nozares pārstāvji, docētāji, absolventi un studējošie.</p> <p>Vienlaikus kvalitātes nodrošināšanas un atgriezeniskās saites mehānismi studiju programmas līmenī vēl lielā mērā balstās individuālā komunikācijā un nozares profesionālās vides ciešajā sadarbībā, nevis pilnībā strukturētos un dokumentētos mehānismos. Tomēr kopumā identificētās nepilnības nerada pamatu secināt, ka studiju programmas saturs vai īstenošanas mehānisms neatbilstu licencēšanas prasībām.</p>
--	--	--	--	--

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Analīze:

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Studiju programmas īstenošanai tiek piesaistīti gan LKA akadēmiskajos amatos ievēlēti docētāji, gan nozares profesionāļi ar praktisku pieredzi skatuves mākslā. Mācībspēku saraksts un CV apliecina, ka studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem docētājiem ir pieredze akadēmiskajā darbā, mākslinieciskajā jaunradē, pētniecībā un profesionālajā skatuves mākslas vidē (SPR 12. pielikums "Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku CV"; SPR 13. pielikums "Mācībspēku ar studiju programmu saistīto zinātnisko publikāciju vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts").

Ekspertu vērtējumā šāds mācībspēku profils atbilst studiju programmas specifikai, jo "Skatuves māksla" nav tikai teorētiska akadēmiska studiju programma, bet lielā mērā balstās mākslinieciski praktiskā darbā, individuālā pieejā studējošajiem un profesionālās vides pieredzes pārnesē. Līdz ar to mācībspēku atlasē būtiska nozīme ir ne tikai formālajai izglītībai un akadēmiskajai kvalifikācijai, bet arī pieredzei skatuves mākslas jaunradē, spējai vadīt praktisku radošo procesu un prasmei savas zināšanas nodot studējošajiem.

Mācībspēku izvēlē tiek vērtēta docētāju izglītība, pieredze akadēmiskajā darbā (izaudzināto aktieru un režisoru panākumi un sekmīga nokļūšana darba tirgū), skatuves mākslas jaunradē (strādājot kā režisoriem, iestudējot izrādes) un pētniecībā (izstrādājot un īstenojot sadarbības modeļus ar starptautiskajām akadēmijām, piedaloties festivālos un konferencēs). Īpaši nozīmīga ir arī līdzšinējā pieredze darbā ar skatuves mākslas studējošajiem, izpratne par jaunās studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī docētāja iespējamais piensums programmas rezultātu sasniegšanā. Piemēram, studiju programmā paredzēts iesaistīt docētājus, kuru profesionālā darbība saistīta ar režiju, aktiermākslu, dramaturģiju, scenogrāfiju un māksliniecisko pētniecību (SPR 12. pielikums; SPR 13. pielikums), tādējādi nodrošinot sasaisti starp studiju saturu un reālo profesionālo vidi.

Atbilstoši Latvijas tiesību aktiem un LKA iekšējiem normatīvajiem dokumentiem uz akadēmiskā personāla amatiem tiek izsludināts atklāts konkurss, un akadēmiskais personāls tiek vēlēts un pārvēlēts uz sešu gadu periodu. Profesoru un asociēto profesoru amatu kandidātu izvērtēšanu un ievēlēšanu veic LKA Profesoru padome, savukārt docentu, lektoru un asistentu amata kandidātu vērtēšana notiek LKA Senātā. Vērtējot kandidātus ar māksliniecisko jaunradi saistītās studiju programmās, īpaša nozīme tiek piešķirta kandidātu jaunrades darba pieredzei, ieguldījumam Latvijas mākslinieciskajā kultūrā un starptautiskajiem sasniegumiem. Pirms vēlēšanām organizētās atklātās lekcijās tiek vērtēta arī pretendentu spēja savas zināšanas un prasmes nodot studējošajiem. Atbilstoši SPR sniegtajai informācijai studiju programmas īstenošanā iesaistīti arī nacionālā un starptautiskā līmenī atzīti mākslinieki, kuru profesionālā darbība un sasniegumi ir cieši saistīti ar Latvijas skatuves mākslas nozari. Ekspertu ieskatā tas stiprina studiju programmas sasaisti ar profesionālo vidi un nodrošina studējošajiem iespēju apgūt aktuālās nozares prakses.

Ekspertu ieskatā šāda atlases pieeja ir atbilstoša studiju programmas vajadzībām, jo tā ļauj izvērtēt gan akadēmisko un pētniecisko kompetenci, gan profesionālās jaunrades pieredzi. Tas ir īpaši svarīgi skatuves mākslas studijās, kur studiju rezultātu sasniegšana ir cieši saistīta ar docētāja spēju vadīt praktisku māksliniecisko procesu, sniegt individuālu atgriezenisko saiti un veidot studējošo izpratni par profesionālās vides prasībām.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju programmas "Skatuves māksla" īstenošanā iesaistīto docētāju kvalifikācija atbilst visiem studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. To apliecina gan SPR iekļautā informācija par mācībspēku akadēmisko un profesionālo kvalifikāciju, gan mācībspēku profesionālās darbības pieredze un mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (SPR 12. pielikums

“Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku CV”; SPR 13. pielikums “Mācībspēku ar studiju programmu saistīto zinātnisko publikāciju vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts”).

Ekspertu vērtējumā būtiski ir tas, ka studiju programmā iesaistīti docētāji ar aktuālu profesionālās darbības pieredzi Latvijas skatuves mākslas vidē. Studiju programmas īstenošanā piedalās režisori, aktieri, dramaturgi, scenogrāfi un citu jomu profesionāļi, kuru darbība ir saistīta ar profesionālajiem teātriem, izrāžu iestudējumiem, festivāliem un mākslinieciskās jaunrades projektiem. Tas ļauj studējošajiem studiju procesā iegūt ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī izpratni par aktuālajām nozares praksēm, profesionālās vides prasībām un darba organizāciju.

Vizītes laikā eksperti guva pārlicību, ka vairāki mācībspēki paralēli akadēmiskajam darbam aktīvi darbojas profesionālajā nozarē, regulāri veido iestudējumus, sadarbojas ar profesionālajiem teātriem un iesaista studējošos radošajos procesos. Tāpat tika uzsvērts, ka studējošie jau studiju laikā tiek iesaistīti izrāžu veidošanā un publiskā prezentēšanā, kas rada ciešu sasaisti starp studiju procesu un profesionālo vidi (LKA licencēšanas vizīte).

Studiju programmas docētāji iesaistās arī zinātniskajā un mākslinieciskajā pētniecībā. SPR norādīts, ka studiju programmas īstenošanā piedalās divpadsmit docētāji ar zinātņu doktora grādu un divi docētāji ar profesionālo doktora grādu mākslās (Art. D.). Trīs docētāji turpina studijas profesionālajā doktorantūrā, kas liecina par akadēmiskās kvalifikācijas attīstību un pēctecības veidošanu (SPR, 12. pielikums). SPR norādīts, ka 48% studiju programmas īstenošanā iesaistīto docētāju ir zinātnes doktora vai profesionālā doktora grāds mākslās, savukārt 31% mācībspēku ir nacionālā un starptautiskā līmenī atzīti mākslinieki. Ekspertu vērtējumā šāds akadēmiskās un profesionālās kompetences līdzsvars ir būtisks skatuves mākslas studiju programmas kvalitatīvai īstenošanai.

Ekspertu ieskatā pozitīvi vērtējama arī mākslinieciskās jaunrades un pētniecības integrācija studiju procesā. Atsevišķos gadījumos docētāju profesionālās doktorantūras noslēguma darbi vienlaikus tiek īstenoti kā radoši projekti, kuros iesaistīti studējošie. Tas veicina pieredzes pārnesi, studējošo iesaisti profesionālā jaunrades procesā un ciešāku sasaisti starp akadēmisko vidi un nozares praksi.

Tā kā liela daļa mācībspēku ir saistīti ar LKA kā absolventi vai ilggadēji docētāji, tas nodrošina skolas tradīcijas un profesionālās pieejas pārmantojamību, bet var radīt risku akadēmiskās un mākslinieciskās domas daudzveidībai. Tāpēc atbalstāma ir viesdocētāju, ārvalstu speciālistu un nozares profesionāļu piesaiste, īpaši tādos studijuursos un tematiskajos virzienos, kur nepieciešama plašāka laikmetīgās skatuves mākslas prakšu un metodoloģiju daudzveidība.

Vienlaikus eksperti saskata arī vairākus attīstības aspektus. Ilgtermiņā nozīmīgs jautājums būs arī mācībspēku sastāva daudzveidība un pēctecība. Lai gan mācībspēku profesionālā kvalifikācija kopumā ir augsta, ilgtermiņā nozīmīga būs akadēmiskā personāla daudzveidības stiprināšana un jaunu docētāju piesaiste. Liela daļa mācībspēku ir saistīti ar LKA kā absolventi vai ilggadēji docētāji, kas nodrošina profesionālās tradīcijas pārmantojamību, tomēr vienlaikus var ierobežot pieeju daudzveidību un starptautisko metodoloģisko ietekmi. Tāpēc pozitīvi vērtējama viesdocētāju, meistarklašu un starptautiskās sadarbības attīstīšana, īpaši laikmetīgā teātra prakšu, kustību un vokālās sagatavotības jomās.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

LKA ir ieviesta sistemātiska akadēmiskā personāla darbības novērtēšanas un tālākizglītības un kvalifikācijas celšanas plānošanas un atbalsta sistēma, kas nostiprināta iekšējā LKA dokumentā (LKA nolikums par ievēlētā akadēmiskā personāla darba slodzes plānošanu un uzskaiti, darba samaksas noteikšanu, akadēmiskā personāla novērtēšanu un materiālo stimulēšanu).

Akadēmiskā personāla ikgadējā novērtēšana tiek izmantota izglītības kvalitātes pilnveidei, LKA stratēģisko mērķu sasniegšanai un profesionālās izaugsmes sekmēšanai. Tālākizglītības un kvalifikācijas paaugstināšanas sistēma nodrošina akadēmiskajam personālam iespējas piedalīties profesionālās pilnveides aktivitātēs Latvijā un ārvalstīs, tai skaitā ERASMUS+ un NORDPLUS mobilitātēs, starptautiskos festivālos, meistarklasēs un profesionālās apmaiņas projektos. Starptautiskajā sadarbībā tiek iesaistīti arī studējošie, nodrošinot iespējas dalībai studiju, mākslinieciskās jaunrades un pētniecības aktivitātēs ERASMUS+ programmā un citos starptautiskos projektos. Skatuves mākslas jomā būtiska ir LKA dalība NORTEAS tīklā. Tāpat LKA nodrošina akadēmisku un finansiālu atbalstu docētāju studijām doktorantūrā profesionālajā doktora studiju programmā “Mākslas” (SPR, 40.–41. lpp.).

Vizītes laikā studiju programmas vadība un mācībspēki norādīja, ka LKA nodrošina un finansē akadēmiskā personāla dalību profesionālās pilnveides aktivitātēs, tostarp konferencēs, radošajās laboratorijās un specializētosursos digitālo prasmju attīstīšanai. Kā piemēri tika minēti docētāju iesaiste starptautiskās sadarbības projektos un profesionālās pilnveides aktivitātēs skatuves mākslas un digitālo tehnoloģiju jomā. LKA motivē mācībspēkus iesaistīties arī doktorantūras studijās un pētnieciskajā darbībā. SPR norādīts, ka vairāki docētāji studē Latvijas Mākslu un kultūras universitāšu kopīgajā profesionālajā doktora studiju programmā “Mākslas”, kā arī savos pētniecības un jaunrades projektos iesaista studējošos (SPR, 40.–41. lpp.). Vizītes laikā tika uzsvērts, ka doktorantūras noslēguma jaunrades darbu izstrādei iespējams saņemt papildu finansiālu atbalstu, savukārt atsevišķi mācībspēku iestudējumi vienlaikus kalpo kā doktorantūras noslēguma darbi un studējošo bakalaura darbi. Eksperti guva pārliecību, ka doktorantūras studijas un pētniecības aktivitātes tiek sasaistītas ar studiju procesu un studējošo iesaisti jaunrades darbā.

LKA Kultūras un mākslu institūts reizi gadā organizē un no LKA zinātnes bāzes finansējuma finansē pētījumu projektu konkursu. Tā veidojas LKA akadēmiskā personāla pētnieku komandas, kas izstrādā un piedāvā savus radošos pētnieciskos projektus, testē tos sadarbībā ar nozares darbiniekiem, kas ļauj attīstīt arī starpdisciplinārus projektus. LKA personāls tiek aicināts pilnveidot digitālās prasmes gan individuāli, gan piedaloties īpaši organizētosursos, kurus nodrošina un atbalsta LKA profesionālās pilnveides ietvaros. Ekspertu ieskatā ilgtermiņā būtiski turpināt stiprināt akadēmiskā personāla daudzveidību un internacionalizāciju, paplašinot viesdocētāju, ārvalstu profesionāļu un starpdisciplināru sadarbības projektu iesaisti studiju procesā.

Secinājumi:

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija un profesionālā pieredze kopumā atbilst studiju programmas mērķiem, studiju rezultātiem un normatīvo aktu prasībām. Atbilstoši Augstskolu likumam un LKA stratēģijai, 31% studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku ir nacionālā un starptautiskā līmenī atzīti mākslinieki, savukārt 48% docētāju ir zinātnes doktora vai profesionālā doktora grāds mākslās. Pozitīvi vērtējama profesionālās skatuves mākslas vides integrācija studiju procesā un mācībspēku iesaiste aktuālajos nozares procesos.

Mācībspēku atlases un novērtēšanas process kopumā ir atbilstošs studiju programmas specifikai un kvalitātes prasībām. Docentu, lektoru un asistentu amata kandidātu vērtēšana notiek LKA Senātā, īpašu uzmanību pievēršot kandidātu jaunrades darba pieredzei, ieguldījumam Latvijas mākslinieciskajā kultūrā un starptautiskajiem sasniegumiem. Pirms vēlēšanām organizētās atklātās lekcijas ļauj izvērtēt arī pretendentu spēju savas zināšanas un prasmes nodot studējošajiem.

Pozitīvi vērtējama mākslinieciskās jaunrades, pētniecības un studiju procesa integrācija. Augstskolā ir izveidoti mehānismi projektu un pētniecības aktivitāšu atbalstam, kas sasaista doktorantūras studentu pētnieciskās intereses ar citu līmeņu studējošo studiju noslēguma projektiem. Tiek attīstīts arī mākslinieciskās pētniecības metodoloģiskais virziens, integrējot

radošo un pētniecisko darbību.

LKA ir izveidota sistemātiska akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides un kvalifikācijas paaugstināšanas atbalsta sistēma, kas ietver doktorantūras studiju, profesionālās pilnveides pasākumu un starptautisko mobilitāšu atbalstu. Vienlaikus ilgtermiņā būtiski turpināt stiprināt akadēmiskā personāla daudzveidību, internacionalizāciju un jaunu docētāju piesaisti.

Lielākā daļa mācībspēku ir saistīti ar LKA kā absolventi vai ilggadēji docētāji, kas nodrošina profesionālo tradīciju un pieejas pārmantojamību. Tomēr vienlaikus tas var radīt akadēmiskās un metodoloģiskās daudzveidības ierobežojuma risku. Tādēļ pozitīvi vērtējama viesdocētāju, ārvalstu profesionāļu un meistardarbnīcu iesaiste studiju procesā.

Stiprās puses:

1. Mācībspēku izvēles process ir caurspīdīgs, demokrātisks un atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai.
2. Mācībspēku kvalifikācija atbilst visiem studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām un tie ir savas jomas atzītākie profesionāļi Latvijā.
3. LKA darbojas sistemātiska mācībspēku akadēmiskās darbības novērtēšanas un tālākizglītības un kvalifikācijas celšanas plānošanas un atbalsta sistēma.
4. Mācībspēku kvalifikācijai pievērsta liela uzmanība un tā tiek attīstīta, atbalstot doktorantūras studijas, pētniecisko un radošo darbu, ārvalstu vizītes pieredzes apmaiņai un kopprojektiem, kā arī dalību konferencēs un festivālos.

Vājās puses:

1. Studiju programmā nepietiekami sistemātiski nodrošināta starptautisku viesdocētāju un ārējo nozares speciālistu iesaiste šaurākās skatuves mākslas jomās (piem., kustība, vokālā sagatavotība, laikmetīgā teātra prakses), kas varētu ierobežot studējošo piekļuvi daudzveidīgākām metodoloģijām un aktuālām starptautiskām praksēm.
2. Neskatoties uz mācībspēkiem pieejamu papildu finansiālu atbalstu doktorantūras noslēguma jaunrades darbu izstrādei, nepieciešams turpināt stimulēt un atbalstīt docētāju studijas doktorantūrā, kā arī dalību profesionālās pilnveides pasākumos un starptautiskās mobilitātēs.
3. Mācībspēku piesaisti lielā mērā ierobežo finansiālais faktors, jāmeklē avoti darba algu palielināšanai.
4. Lielākā daļa no mācībspēkiem ir LKA absolventi, un no vienas puses fakts, ka tādā veidā iespējama tiešā pārmantojamība, ir vērtējama kā pozitīvs aspekts, no otras puses rada attīstības risku.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.		X		

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	X			Studiju programmas licencēšanas dokumentos iekļautā informācija, vizītē sniegtā informācija pārliecina, ka studiju programmas īstenošanai tiek piesaistīti gan LKA akadēmiskajos amatos ievēlēti docētāji, gan nozares profesionāļi ar praktisku pieredzi skatuves mākslā.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]¹: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

N. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Svītrots atbilstoši grozījumiem Augstskolu likumā				<i>Nav attiecināms</i>
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvi citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			Pievienots dokuments par savstarpēju saistību uzņemšanos studiju programmu realizēšanas nodrošināšanā starp Latvijas Kultūras akadēmiju un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju. JVLMA apņemas nodrošināt šīs studiju programmas studējošajiem iespēju studijas turpināt JVLMA profesionālās bakalaura studiju programmas “Mūzikas, teātra mākslas, dejas, vizuālās mākslas skolotājs” apakšprogrammu “Skolotājs teātra mākslā un kultūras studijās” (programmas kods 42141) (SPR 15. pielikums). Eksperti uzskata, ka šī ir atbilstošākā no

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” 2.4. apakšpunktu.

					Latvijas augstskolās pieejamajām studiju programmām, lai arī tā ir profesionālā bakalaura studiju programma. Tas nozīmē, ka studiju programmu un piešķiramo grādu veidi atšķiras, tomēr šī ir pirmajā akadēmiskajā studiju programma nozarē, pie tam JVLMA studiju programmu pedagoģiskā ievirze ir saturisks atsvārs akadēmiskās studiju programmas teorētiskajam, pētnieciskajam un pedagoģiskajam satura elementam.
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			Pievienots apliecinājums par zaudējumu kompensāciju studējošajiem (SPR 16. pielikums).
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti	X			Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. To vidū ir vairāk nekā 5 augstskolā ievēlēti profesori un asociētie profesori (17. pielikums).

	akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā.				
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Atbilstošo publikāciju vai jaunrades darbu esamību apliecina mācībspēku CV (sk. SPR 12.pielikumu), kā arī Mācībspēku ar studiju programmu saistīto zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts (2020-2025) (SPR 13. pielikums), kā arī par to var pārliecināties pievienotajos mācībspēku CV (SPR, 12. pielikums).
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi normatīvajos aktos noteiktajā līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā	X			Pievienots apliecinājums par visu studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas prasmi (SPR 18. pielikums). Par to liecina arī pievienotie mācībspēku CV (SPR, 12. pielikums).

7.	<p>Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam. Studiju programma/apakšprogramma (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.</p>	X			<p>Studiju programma pilnībā atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam. Studiju programmas apjoms, tā daļu (obligātā, ierobežotās izvēles, izvēles) apjoms un apguves ilgums un intensitāte, kā arī noslēguma darba apjoms un studiju darba apjoms (stundās) atbilst prasībām (sk. SPR 3.pielikumu). Studiju programmā iekļauti arī kursi “Civilā aizsardzība” un “Vides aizsardzība”. (sk. SPR 3.pielikumu).</p>
8.	<p>Studiju programma/apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, ja pēc studiju programmas. (ja piemērojams) apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija</p>				<p><i>Nav attiecināms</i></p>
9.	<p>Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā un 56.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām</p>	X			<p>Pievienotie studiju kursu apraksti (SPR 7.pielikums) ietver informāciju, kas atbilst Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā un 56.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām, tie sniedz informāciju par kursa saturu, mērķi un studiju rezultātiem, darba organizācijas plānu, kā arī obligāto literatūru un vērtēšanas kritērijiem. Studiju kursu kartēšanas rezultāti apliecina studiju programmā</p>

					apgūstamā satura saskaņotību (SPR 8.pielikums).
9.1.	Studiju programma, kuru paredzēts īstenot svešvalodā atbilst Augstskolu likuma 56.panta ceturtās vai piektās daļas prasībām				<i>Nav attiecināms</i>
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem (tajā skaitā doktorantu studijām par valsts budžeta līdzekļiem, ja piemērojams)	X			Studiju līguma paraugs (SPR 19.pielikums) sastādīts atbilstoši MK noteikumiem nr. 70 (23.01.2007.).
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecināšus dokumentus	X			Pievienotais par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst MK noteikumu Nr. 202 prasībām (SPR 20.pielikums).
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			Pievienots Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu Latvijas Kultūras akadēmijā (SPR 21.pielikums).
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Prasību apliecina Izglītības kvalitātes valsts dienesta vēstule Nr. 4ud-04e/357 "Par Latvijas Kultūras akadēmiju", kurā norādīts, ka regulējošo normatīvo aktu pārkāpumi nav konstatēti.
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība	X			Eksperti guva pārliecību par faktisko apstākļu atbilstību augstskolas sniegtajām ziņām.

augstskolas/ sniegtajām ziņām	koledžas sniegtajām ziņām				
----------------------------------	------------------------------	--	--	--	--

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Studiju programmas “Skatuves māksla” izveide ir pamatota un cieši saistīta ar Latvijas Kultūras akadēmijas stratēģiju 2023.–2027. gadam, nodrošinot tās atbilstību institucionālajiem mērķiem un nozares attīstības tendencēm. Studiju programma apvieno vairākas specializācijas (aktiermākslu, režiju un dramaturģiju), veicinot starpdisciplināritāti un atbilstot Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmenim. Tās izstrādē iesaistīti akadēmiskā personāla pārstāvji, darba devēji un nozares eksperti, nodrošinot sasaisti ar darba tirgus vajadzībām.

Studiju programmas saturs un struktūra balstīta normatīvajos aktos un iekšējās kvalitātes nodrošināšanas procesos, lai gan studējošo skaita potenciālā dinamika saistībā ar augstskolas veikspēju analizēta nepilnīgi. Tomēr studiju programmas saturs nodrošina studiju satura atraktivitāti, pie tam tas ne vien tapis mijiedarbībā ar jomas profesionāļiem, daudzi no kuriem iesaistīti studiju programmas mācību procesā (kā pasniedzēji, viespasniedzēji, vērtētāji), tas atbilst arī starptautiskajām tendencēm. Akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Skatuves mākslas” saturu salīdzinot ar līdzīgām studiju programmām Somijā un Lietuvā, pamatos tas ir saturiski salīdzinām, tomēr LKA programma atšķiras ar unikālu pieeju, kas uzsvēr teorijas un prakses integrāciju.

Attīstības perspektīvas vērtējamas kā pozitīvas, balstoties uz ciešu sadarbību ar nozari, pētniecības integrāciju un starptautiskās sadarbības iespējām. Studiju programma veicinās studentu radošo izaugsmi, profesionālo konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību, vienlaikus stiprinot saikni ar kultūras un radošo industriju vidi.

II. Resursi un nodrošinājums

Studiju programmas īstenošanai ir pieejama Latvijas Kultūras akadēmijas esošā infrastruktūra, institucionālā struktūra un administratīvais atbalsts, kas kopumā rada stabilu pamatu programmas uzsākšanai un īstenošanai. Studiju programma balstās jau funkcionējošā studiju vidē, izmantojot telpas Ludzas ielā 24, Dzirnavu ielā 46 un Miera ielā 58, kā arī augstākās izglītības iestādes pieredzi studiju virzienā “Mākslas”.

Studējošajiem un mācībspēkiem pieejamas digitālās platformas studiju procesa organizēšanai, bibliotēkas resursi, elektroniskās datubāzes un cita informatīvā infrastruktūra, kas atbilst studiju programmas īstenošanas pamatvajadzībām. Pozitīvi vērtējams arī tas, ka materiāltehniskā bāze ir piemērota ne tikai teorētiskajam studiju procesam, bet arī praktiskajam darbam, mēģinājumiem, kustību nodarbībām un jaunrades projektu īstenošanai, kas skatuves mākslas studijās ir īpaši būtiski.

Finansējuma avoti ir identificēti un balstīti vairākos ienākumu avotos, tostarp valsts budžeta finansējumā, studiju maksā un projektu līdzekļos, kas nodrošina stabilāku pamatu studiju programmas īstenošanai.

Vienlaikus ilgtermiņā uzmanība jāpievērš tam, lai finansējums pietiekami segtu skatuves mākslas studijām raksturīgās izmaksas, tostarp individuālo darbu ar studējošajiem, tehnisko nodrošinājumu, jaunrades procesu atbalstu un jauno mācībspēku piesaisti. Tāpat telpu pieejamība patstāvīgam darbam var būt atkarīga no noslodzes un savlaicīgas rezervācijas.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Ieguvums šajā studiju programmā noteikti ir tas, ka, ņemot vērā, ka studiju laikā studējošo priekšstati par izvēlēto specializāciju var mainīties, starpdisciplinārais modelis nodrošina iespēju veikt specializācijas maiņu (ja konkrētajā uzņemšanas ciklā ir uzņemtas vairākas specializācijas). Šāda elastība ļauj studējošajiem pieņemt apzinātus lēmumus, izvērtējot reālu praktisko pieredzi studiju procesa laikā, nevis pirms studiju uzsākšanas, balstoties tikai uz priekšstatiem par nozari un tās specializācijām.

Latvijas Kultūras akadēmijā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā licencējamā studiju programma ir integrēta un kuras principi ir sasaistīti ar augstākās izglītības kvalitātes vadības pamatprincipiem un ESG standartiem. Studiju programmai ir paredzēta vieta kopējā institucionālajā kvalitātes vadības modelī, kas nodrošina sasaisti ar studiju virziena attīstību un augstākās izglītības iestādes stratēģiskajiem mērķiem.

Pozitīvi vērtējams, ka studiju programmas izstrādē ir iesaistīti darba devēji, nozares pārstāvji, absolventi un studējošie, kā arī izmantota iepriekšējā pieredze un profesionālās vides ieteikumi. Skatuves mākslas nozares ciešā profesionālā vide papildus nodrošina tiešu ikdienas atgriezenisko saiti starp studiju programmu un darba tirgu.

Sasaisti ar darba tirgu palīdz veidot pieejamajās skatuvēs Miera ielā 58 ar vidēji lielu skatītāju skaitu, kur jau studiju laikā tiek regulāri spēlētas izrādes, ļaujot studējošajiem būt pēc iespējas gatavākiem praktiskajām teātra ikdienas prasībām, disciplīnai un mobilitātei.

Vienlaikus kvalitātes nodrošināšanas sistēmas praktiskā darbība studiju programmas līmenī vēl ir pilnveidojama. Regulāri un strukturēti atgriezeniskās saites mehānismi no absolventiem, darba devējiem un mācībspēkiem nav pilnībā nostiprināti, tādēļ nākotnē būtu būtiski attīstīt sistemātiskāku datu ieguvu, analīzi un dokumentētu uzlabojumu ieviešanas ciklu.

IV. Mācībspēki

Studiju programmas īstenošana kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām un Latvijas Kultūras akadēmija stratēģiskajiem mērķiem, ko apliecina augsti kvalificēts mācībspēku sastāvs – būtiska daļa ir starptautiski atzīti mākslinieki un doktora grāda ieguvēji. Mācībspēku atlases un novērtēšanas process ir caurspīdīgs, kvalitatīvs un orientēts uz pedagoģisko un radošo kompetenču līdzsvaru, īpaši uzsverot spēju nodot zināšanas studentiem.

Pozitīvi vērtējama pētniecības un radošās darbības integrācija, kā arī atbalsts jaunajiem pētniekiem un studentu projektiem, kas veicina akadēmiskās vides attīstību. Sistemātiska pieeja mācībspēku profesionālajai pilnveidei, tostarp doktorantūras studiju un starptautiskās mobilitātes atbalsts, stiprina studiju kvalitāti ilgtermiņā.

Vienlaikus identificējami attīstības izaicinājumi. Nepieciešams paplašināt sadarbību ar ārvalstu un vietējām augstskolām un nozares profesionāļiem, lai dažādotu studiju saturu un pieejas, īpaši specifiskās jomās. Finansiālie ierobežojumi būtiski ietekmē jaunu mācībspēku piesaisti. Tāpat vienas institūcijas absolventu dominēšana akadēmiskajā personālā rada risku ierobežot ideju daudzveidību, lai gan vienlaikus nodrošina tradīciju pārmantojamību.

Kopumā studiju programmai ir stabils kvalitātes pamats, taču turpmākai attīstībai būtiska ir internacionalizācijas, akadēmiskās daudzveidības un resursu pieejamības stiprināšana.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Pamatā LKA izstrādātā akadēmiskās bakalaura studiju programma “Skatuves māksla” ir atbilstoša normatīvo aktu prasībām. Būtiski trūkumi netika konstatēti.

VII. Rekomendācijas

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu “Skatuves māksla”.

Īstermiņa rekomendācijas, kuras jāizpilda līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai:

1. *Pilnveidot studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas praktiskos mehānismus, definējot atgriezeniskās saites regularitāti, iesaistītās puses un rezultātu izmantošanas kārtību.*
2. *Pilnveidot telpu pieejamības kārtību studējošo patstāvīgajam darbam ārpus nodarbību laika.*
3. *Veikt izvērtējumu par skatuves mākslas specializētās nepieciešamās literatūras, metodisko materiālu un citu informatīvo resursu pieejamību, nodrošinot studiju programmas īstenošanas nosacījumiem nepieciešamos resursus jau studiju programmas darbības sākumposmā.*

Ilgtermiņa rekomendācijas (līdz studiju virziena akreditācijai):

1. *Regulāri pārskatīt studiju programmas finanšu modeli un resursu pietiekamību, nodrošinot, ka pieejamais finansējums sedz skatuves mākslas studiju specifiskās izmaksas, tai skaitā mazās grupas, individuālās nodarbības, līdzdocēšanas nepieciešamību, tehnisko nodrošinājumu, radošo projektu realizāciju un akadēmiskā personāla pēctecību.*
2. *Attīstīt datus balstītu kvalitātes monitoringa sistēmu, analizējot studējošo progresu, absolventu nodarbinātību un iesaistīto pušu vērtējumus.*
3. *Turpināt pilnveidot telpu un materiāltehnisko resursu pieejamību studējošo patstāvīgajam un radošajam darbam.*
4. *Izvērtēt iespēju studiju programmas saturā ietvert kursus angļu vai citās valodās, kas dos iespēju paplašināt absolventu iekļaušanos darba tirgū ārpus Latvijas robežām – kino un citos vizuālās mākslas žanros.*
5. *Veidot stratēģiju augstskolas veiktspējas, darba tirgus pieprasījuma un reflektantu intereses balansēšanai.*
6. *Stiprināt studējošo un absolventu līdzdalību studiju programmas pilnveidē, skaidri dokumentējot iesaistes formas, sniegtos priekšlikumus un to ietekmi uz pieņemtajiem lēmumiem.*
7. *Neskatoties uz mācībspēkiem pieejamu papildu finansiālu atbalstu doktorantūras noslēguma jaunrades darbu izstrādei, nepieciešams turpināt stimulēt un atbalstīt docētāju studijas doktorantūrā, kā arī dalību profesionālās pilnveides pasākumos un starptautiskās mobilitātēs.*
8. *Stiprināt sadarbību ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolām, kā arī ar nozari, piesaistot augsti kvalificētus docētājus specifisku studiju kursu nodrošināšanai, piem., skatuves kustības un vokāla daudzveidīgai attīstīšanai, dažādu laikmetīgā teātra prakšu apguvei.*
9. *Veicināt akadēmiskā personāla daudzveidību, piesaistot docētājus ar savstarpēji atšķirīgu profesionālo un akadēmisko pieredzi no citām Latvijas un ārvalstu augstskolām un nozares institūcijām.*

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X	
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām	X		
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		